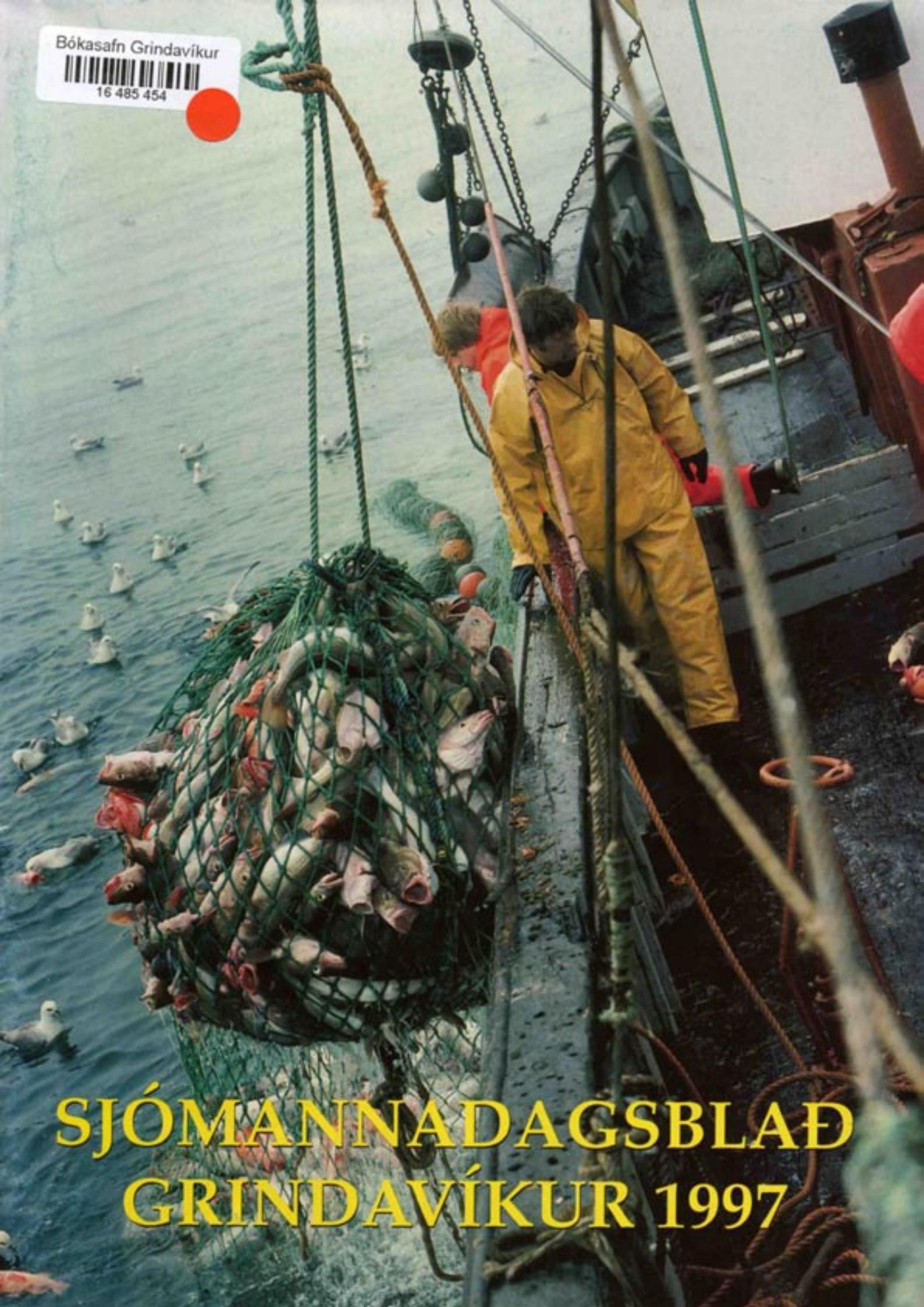

Bókasafn Grindavíkur
16 485 454

SJÓMANNADAGSBLAÐ GRINDAVÍKUR 1997

**Grindvíkingar! Róið á heimamið.
Verslið við ykkar eigin Sparisjóð.**

**Sendum
sjómönnum,
fiskvinnslufólki
og öðrum
Grindvíkingum
hamingju- og
heillaóskir á
sjómannadaginn**

**SPARISJÓÐURINN
Í KEFLAVÍK
GRINDAVÍKURÚTIBÚ**
Víkurbraut 62, Grindavík, sími 426-8733, fax 426-8507

Afgreiðslutími:
Mánudaga-föstudaga
kl. 9:15 - 12:15 & 12:45 - 16:00.

*Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn*

Opið frá 10-12 og 14-16
alla virka daga
Sími: 426-7150 • Fax: 426-8751

SJÓVÁ ALMENNAR
Víkurbraut 46, Grindavík

EFNISYFIRLIT

Hugleitt á sjómannadegi.....	6-7
Séra Jóna Kristín Þorvaldsdóttir	
I kjölfar dóma Hæstaréttar og félagsdóms.....	9-10
Sævar Gunnarsson	
Hagsmunir sjómannna og útvegsmanna.....	11-12
Stefán P. Tómasson	
Fátt hefur breysti	3-14
Úr Mími frá 1939	
Heiðurskarlar Sjómannadagsins 1996.....	15-16
Gamlar heiðranir	17
Ávarp Arthurs Bogasonar	18-19
formanns Landssambands smábátaeigenda	
Sjómannadagurinn 1996.....	22-23
Svipmyndir úr fortíð og nútíð.....	24-25
Ávarp Finnborga Alfreðssonar	26-27
fulltrúa útgerðarmanna	
Grindavíkurhöfn.....	29-30
Jón Gunnar Stefánsson, bæjarstjóri	
Hundavaktin	32-35
Melurinn skrifar	
Jólatúr á Halamið.....	36-41
Jóhanna Pétursdóttir	
Kokkurinn á Bjargþóri.....	42-44
Sigurpáll Einarsson	
Slysavarnir og björgunarstörf.....	46-47
Einar Örn Jónsson S.V.F.I.	
Pá var gaman!.....	49-51
Ólafur Þór Þorgeirsson	
Þyrlusveit Landhelgisgæslunar.....	52-54
Jakob Ólafsson	
Vertíðarspjall.....	58-60
Sverrir Vilbergsson	

BÓKASAÐN
GRINDAVÍKUR

Skrifstofa S.V.G.

Hafnargötu 9,
sími 426-8400, fax 42-8405
Skrifstofan er opin alla
virka daga frá 13-16.
Starfsmaður:
Þorbjörg Halldórsdóttir.

Sjómannadagsblað Grindavíkur 9. árg 1. júní 1997

Útgefandi: Sjómannadagsráð Grindavíkur Hermann M. Sigurðsson, formaður Reynir Sigurðsson, Gunnar Jóhannesson, Lúðvík Baldursson, Halldór Einarsson, Sigursteinn Smári Karlsson	Ritstjóri: Pétur Vilbergsson Ábyrgðarmaður: Sævar Gunnarsson Prentun: Stapaprent Forsíðumynd: Tekin um borð í Reyni GK- 47 við Eldey 1977. Ljósm.: Ólafur Rúnar. Verð i lausasölu kr. 500,-

Níðsterkir flotvinnugallar

Mjög liprir og handhægir

Allt til netaveiða

- Porska-, ýsu- og grásleppunet
- COBRA flotteinar 21 m/m 110 gr. pr/m
- Megaflot frá 10 m/m til 23 m/m
- Blýteinar frá 10 m/m til 22 m/m
- Færaefni • Belgir • Lásar o.fl.

Allt til línuveiða

- 4-þátta sigurnagla línur frá 5,5 m/m til 11,5 m/m
- 3-þátta heitlitaðar línur frá 4 m/m til 7 m/m
- Allar gerðir af Mustad krókum og færum
- Baujustangir • Baujubelgir • Baujuljós • Danline-krafttóg • Regata flotvinnugallar o.m.fl.

Snurpuvír „Kee Steel“

- (3") 24 m/m (6 24+FC) 450 FM
- (3 $\frac{1}{4}$ ") 26 m/m (6 24+FC) 450 FM
- (3 $\frac{1}{2}$ ") 28 m/m (6 24+FC) 450 FM
- (3 $\frac{1}{4}$ ") 30 m/m (6 24+FC) 450 FM

Ódýrt fléttad landfestatog

STÆRÐIR FRÁ:

- 48, 52, 56, 60 m/m 110mtr

Austurbugt 5 v/Reykjavíkurhöfn
Sími 511 1040 - Fax 511 1041

Nánari upplýsingar veita:

Arnór Stefánsson, Einar Sævarsson, Ársæll Ingi Ingason, Árni Vikarsson.

Um leið og við þökkum samstarfið sendum við sjómönnun, fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum heilla- og flamingjuóskir á sjómannadaginn

Sjómannana- og Vélstjórafélag Grindavíkur og Sjómannadagsráð

Hugleitt á Sjómannadegi

„Pegar hann hafði lokið ræðu sinni, sagði hann við Símon: „Legg þú út á djúpið og leggið net yðar til fiskjar. Símon svaraði: „Meistari vér höfum stritað í alla nött og ekkert fengið, en fyrst þú segir það, skal ég leggja netin“. Nú gjörðu þeir svo og fengu þeir þá svo mikinn fjölda fiska, en net þeirra tóku að rifna.“ (Lúk.5:5-6).

Pessi frásaga um veiði postulanna, segir ekkert um veiðiskap, sem við ekki vitum. Símon og félagar höfdu verið lengi að, en fengu ekkert.

Eftir boði Jesú, lögðu þeir netin á ný og var þá mokafli, svo þeir fylltu báttinn. Snögg umskipti úr aflaleysi í mokveiði þekkja flestir til sjós. Það sem gerir hins vegar frásögu Lúkasarguðspjállsins sérstaka eru samskipti Jesú við áhöfnina. - Vegna orða Krists, lögðu þeir netin og báturinn fylltist af fiski.

Pegar í land var komið, settist Jesús niður með fiskimönnum og útskýrði fyrir þeim hvað þessi veiðitúr merkti fyrir framtíð þeirra. Hann hafði sýnt þeim, hvers hann var megnugur og þeir með honum. Síðan leiddi hann talið frá fiskirínu og inn á enn meira djúp þessa heims, þar sem aflí er óþrójtandi og alltaf haegt að leggja netin. Hann hafði valið þá til að gerast veiðimenn á

Hugvekja

Séra
Jóna Kristín
Þorvaldsdóttir

hans miðum og veiða fólk í trúametið.

Þannig var altaf markmið með öllu því sem Kristur gerði.

Markmiðið var að efla Guðsrikið, þetta net þess um mannheim.

Kristi er helgað rúmgott kirkjuskip hér í Grindavík og stundum maettu auðvitað vera fleiri innanborðs. En vaxandi kirkjusókn á Sjómannadegi, sýnir, það sem Kristur vissi, að sjómenn eru veiðimenn á fleira en fisk. Vegna aukinnar þátttöku þeirra sjálfrar, er sjómannaguðsþjónustan svo miklu áhrifaríkari, eftirmannilegri og fjölsóttari. Sjómenn, deila hugleiðingum sínum með kirkjugestum, í stað þess að prestur stígi stól. Þeir koma jafnframt sjálfrir fram fyrir Drottini í bæn, fela honum lífið, starfið á hafinu og fjölskyldurnar heima.

Við vitum um mátt Drottins og hvers við megnum með handleiðslu hans og bænheyrsli.

Við vitum vel hve líf manns og náttúru er samofin. Sömuleiðis þekkir maðurinn hve náttúran er honum misgjöful og öfl hennar miskunnarlaus gangvart mannlifsum.

En í allri lífsbaráttunni höfum við líka reynt að benin er máttug og gefur styrk í erfiði. Hún gefur þróttlausum oft miklu meiri kraft en skynjað er í aðstaðunum. Stundum gerist það löngu eftir erfiði og raun, að augun opnast fyrir því, að það var beðið og bænheyrt.

Sjórinn er öflugur og kraftmikill, en það er benin líka, beðin í trausti og trú

á forsjá Drottins og vissu um handleiðslu hans:

„Í bæn, ó Drottinn, þess ég bið að blessir þú mitt far.
Úr höfn er legg á hafsins mið frá haettu bæg mér þar.
Ég bið þig, Kristur, kærleik þinn, kveik ljós í huga, vernda sinn.
Mitt hjarta rött, þú hjálpar mér,
þín helg er mund, þitt auga sér.
Stýr bát um sæ,
svo víst, að höfn ég næ.

Pá móti blæs og bylgjan há,
ég berst við úfið haf.
Ég traust mitt set á trúna þá,
sá trúr, er líf mér gaf.
Þú gefur von, er vekur þrótt,
veit styrk og ljós í neyð um nótt.
Þín náð í líkn og ráð í nauð.
Þú næri ert, þitt orð svo bað.
Stýr bát um sæ,
svo víst, að höfn ég næ.

(J.Kr.P. Lag: Ó. Drottinn,
ég vil aðeins eitt).

„Bænin er andardráttur trúarinnar“ segir máltaekið. Kristnu fólkí hlýtur að vera það eðlilegt að hugsa til Guðs, tala við hann í bæn. Í bænni biðjum við bæði fyrir okkur sjálfum og öðrum. Hún er taiki, bæði til að nálgast Drottinn og til að nálgast hvort annað. Martin Niemöller ritar á einum stað: „Vér mannana börn, erum Guðsbörn kölluð, þ.e.a.s. vér eignum þá fagnaðarríku vissu að vér megum nálgast Guð, að vér heyrum honum til, að vér getum farið með allt það sem gleður og allt það sem hryggir, alla sekt og allan harm til hans og látið það allt eftir hjá honum, svo að ekkert, hvorki í lífi né dauða, geti gert oss viðskila við Guð og Drottin vorn“.

Kristur leiddi Pétur fiskimann og áhöfn hans heila í höfn með fullfermi. Það er einnig markmið hans með okkur í dag.

Sama markmiðið og fyrrum, að gera okkur að veiðimönnum Guðsríkis, þetta trúametið og afla í það. Og leida okkur, að síðustu, heil í höfn að eilifsu landi hans.

Á Sjómannadegi biðjum við hvert með öðru um blessun Drottins til handa sæförum þessa lands og fjölskyldum þeirra.

Gleðilega hátið á Sjómannadegi.
Jóna Kristín Þorvaldsdóttir.

Vélskóli Íslands

**Innritun fyrir skólaárið 1997-1998 er til 10. júní n.k.
Upplýsingar í síma 551 9755 frá kl. 8:00-16:00 daglega.**

Hagnýtt nám bæði til sjós og lands

*Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvikingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

**Fax: 426-8176
Sími: 426-8755**

**Útgerð
Sighvatur GK-57
Hrungnir GK-50
Freyr GK-157**

Forstj.: Páll H. Pálsson
Framkv.stj.: Pétur H. Pálsson

**VÍSIR HF.
HAFNARGÖTU 16**

Í kjölfar dóma Hæstaréttar og Félagsdóms

Kvótabrask útgerðarmanna á undangengnum árum er með hreinum ólíf-índum. Fullyrðingar útgerðarmanna, um að verið sé að auka atvinnu sjómannna með því að lítta þá kaupa kvóta, hafa ekki við rök að styðjast, nema í einstökum tilvikum. Í þeiri umraðu gleymist alltaf að geta þeirra sem kvótin er seldur frá, mörög daemi eru um að mönnum á skipum, sem kvóti hefur verið seldur frá, er sagt upp störfum, en það eru líka daemi um, að þeim sé boðið upp að kaup kvóta á skipið aftur, til að þeir haldi vinnunni. Samtök sjómannna hafa frá upphafi haldið því fram að brask sægreifanna með veiðiheimildir, þar sem sjómenn eru látnir taka þátt í kaupum veiðiheimilda sér ólöglegar. En að undirlagi LÍÚ og raunar með aðstoð og hvatningu þeirra samtaka hafa þessi ólöglegu vinnubrögð sægreifanna aukist með árunum, og ekkert er það í dag sem bendir til þess

Sævar Gunnarsson.

að þeir ætti að fara að lögum og samningum í þessum efnum, þrátt fyrir dóma sem fallið hafa að undanförmu.

Með domi í Hæstarétti 15. febrúar 1996, eru tekin af öll tvímæli um að óheimlit er að gera samning við sjómenn, þar sem samið er um lægra verð en útgerðarmaður fær fyrir aflann.

Tildróg málssins voru þau, að skips höfn á tilteknunum bát hafði gert skriflegan samning um fiskverð, það verð var fundið með því fyrirkomulagi að fiskur var seldur á markaði, en síðan var kostnaður við kaup á kvóta dreginn frá áður en til skipta kom. Hæstiréttur komst að þeirri niðurstöðu að kostnaður við kaup á veiðiheimildum væri útgerðarkostnaður, og samkvæmt samningum væri óheimilt að draga hann frá áður en til skipta kemur. Þenn fremur að áhöfn væri óheimilt að semja um lakari kjör en samningar kveða á um,

Félagsdómur daemdi í mars s.l. í máli þar sem deilt var um svokallað tonn á móti tonni fyrirkomulag, það er að segja að þegar greitt er fyrir aflu með

SJÓMANNADAGSBLAÐ GRINDAVÍKUR

veiðiheimildum, hvort þá eigi þau verðmæti sem þannig eru greidd að koma til skipta eins og önnur verðmæti.

Niðurstaða Félagsdóms var afdráttarlaus, greiðsla fyrir afla með veiðiheimildum að koma til skipta. Viðbrögð formanns LÍÚ komu mér verulega á óvart, flestir aðrir en hann hefðu viðurkennt staðreyndir og sagt sem svo að þetta væri niðurstaða sem útgerðarmenn verði að sæta sig við, og að útgerðarmenn verði að fara að lögum og samningum eins og aðrir þegnar þessa lands. Nei, þvert á móti sagði formaðurinn í útvarpinu, daginn eftir að niðurstaða dómsins lá fyrir, að hann skipti engu máli fyrir sægreifana, þeir yrðu bara að ganga betur frá samningum um fiskverð í framtíðinni.

Þegar formaðurinn var minntur á Hæstaréttardóminn áðurnefnda, fór hann undan í flæmingi, og hefur ekki viljað tjá sig um málið opinberlega síðan. Kjarasamningar og lög banna þáttöku sjómannna í kvótakauptum. Hæstiðtur og Félagsdómur hafa stáðfest það svo ekki verður um deilt, að sjómann hafa haft rétt fyrir sér með að óheimilt er að láta þá taka þátt í kvótakauptum.

Í framhaldi af niðurstöðu dómi Félagsdóms ráðast lögfræðingur og hagfræðingur LÍÚ fram á ritvöllinn, og telja útgerðarmenn yfir það hafna að þurfa að fara að samningum og lögum.

En ekki var um það að ræða í félagsdómsmálinu, að verið væri að auka veiðiheimildir útgerðarinnar sem hlutátti að máli. Þvert á móti var það að selja frá sér kvóta, á fiskveiðíárinu 1995 til 1996 seldi það 1019 tonn af þorski, og 596 tonn af öðrum tegundum, en keypti 546 tonn af úthafsrækju og 166 tonn af grálóðu. Samtals seldi fyrirtækið frá sér í þorskigildum 738 tonn umfram það sem keypt var til þess, en laetur samt sjómennina kaupa með sér kvóta, og til að biða hausinn af skómminni neitar það að fara eftir niðurstöðu Félagsdóms og borga mönnum um það sem þeim ber og bera við ráðleggingum frá lögmanni sínum. Ekki veit ég hver lögmaður þeirra er, en hitt er víst að lögmaður útgerðarinnar fyrir Félagsdómi var Jónas Haraldsson lögmaður LÍÚ.

Þegar niðurstaða Félagsdóms lá fyrir, sagði dómsmálaráðherra sem jafnframt er sjávarútvegsráðherra, að hann fagnaði dómnum og að hann teldi

dóminn lögfræðilega réttan, í auðlind 16 apríl s.l. sagði sami ráðherra að að þessir menn (sægreifarnir) verði að fara að lögum eins og aðrir, en nú þeg-

**það er ihugunarefni
fyrir okkur öll,
hvernig ein grein i
atvinnurekstri, nánar
tiltekið sægreifar
komast upp með
það aftur og aftur
að virða ekki samn-
inga, sem samtök
þeirra hafa gert fyrir
þeirra hönd.**

ar er fullreyntr að svo er ekki, sægreifarnir sem þessa iðju hafa stundað halda henni áfram hvað sem lög og samningar segja. Og er því nema von að spurt sé, hvað gerir yfirmaður dóms og sjávarútvegsmála til að láta þessa menn fara að lögum? Hingað til hefur hann ekki hreyft legg né lið, svo vitað sé, í þá átt að beita sér fyrir því að láta sægreifana fara að lögum.

Hvað liður þeim málum sem FFSÍ vísadí til ráðherrans í haust? Þegar þessar línum eru skrifðar hefur ekkert frést af þeiri rannsókn sem ráðherrann bauðst til að láta fara fram á kvótabraski sægreifanna.

Það er ihugunarefni fyrir okkur öll, hvernig ein grein í atvinnurekstri, nánar tiltekið sægreifar komast upp með það aftur og aftur að virða ekki samninga, sem samtök þeirra hafa gert fyrir þeirra hönd.

Ég sendi sjómönnum og fjölskyldum þeirra hátiðarkveðjur á sjómannadaginn.
Sævar Gunnarsson.

**Stefán P. Tómasson,
Framkvæmdastjóri,
Útvegsmannafélags
Suðurnesja skrifar:**

Hagsmunir sjómannna og útvegsmanna

Ég held að það séu fáar stéttir á Íslandi eins og sjómenn og útvegsmenn þar sem hagsmunir beggja fara jafn mikið saman. Þegar vel fiskast gera báðar stéttimar það gott og svo öfugt þegar illa fiskast. Það er fjöldi manna sem eru beði sjómenn og útvegsmenn. Af þessu má ljóst vera að samstarfið þarf að vera mjög náið og þegar deilmál koma upp þarf að leysa úr þeim fljótt og á réttlátan hátt fyrir báða aðila. Sem betur fer hefur hingað til tekist

sæmileg sátt milli sjómannna og útvegsmanna þó stundum hafi slegist í brýnu milli aðila. Á endanum hafa menn þó alltaf komist að niðurstöðu sem báðir hafa mátt sæmilega við una. Á undanförnum árum höfum við aðalega tekist á um fiskveiðistjórnunina. Það er ekki nema eðlilegt að einhver átök verði þegar allir eru skertir og mega ekki fiska eins mikið og þeir eru vanir. Allir hafa misst mikið af tekjumöguleikum og eðlilega hefur óánægjan vaxið því meir sem skerðingin hefur orðið meiri.

aðeins getað stundað heimamiðin með allri þeiri skerðingu sem þeir hafa orðið fyrir.

Þetta hefur leitt til þess að þessir bátar hafa í auknu mæli sótt í að leigja til sín veiðheimildir frá þeim sem hafa getað baett sér upp skerðinguna með því að sakja á fjarlæg mið. Mótað hefur kerfi viðskipta með aflaheimildir sem hefur falist í beinni leigu á aflaheimildum eða svokölluðum tonn á móti tonni viðskiptum. Þetta hefur valdið óánægju meðal sumra sjómanna en sú óánægja er langt frá því að vera almenn.

Því í þessu máli eins og flestum öðrum hafa hagsmunir sjómanna og útvegsmanna farið saman.

Nýlega hefur gengið dómur í félagsdómi sem daemir þessi viðskipti ólöggleg á grundvelli kjarasamninga. Hætt er við að ef við leysum þetta mál ekki farsællega í komandi kjarasamningum að margir sjómenn og útvegsmenn á Suðurnesjum muni tapa til mikilla muna. Ég er þess fullviss að í komandi kjarasamningum munum við ná samkomulagi sem mun leysa þetta vandað sem hefur komið upp.

Að lokum vil ég óska sjómönnum til hamingju með daginn og vona að samskipi sjómanna og útvegsmanna verði góð hér eftir sem hingað til.

Stefán P. Tómasson,
Framkvæmdastjóri,
Útvegsmannafélags
Suðurnesja

Löndun úr Ingólfí. Ljósmt. Ólafur Rúnar.

Þorsteinn GK 16

Sá nýi boðinn velkominn. Ljósmt. Hinrik Bergsson.

Sá gamli kvaddur með sökknuði. Ljósmt. Hinrik Bergsson.

FÁTT HEFUR BREYST

Mimir. 3. árg. Grindavík í maí 1939 3. tbl.

LÁG-GENGI KRÓNUNNAR

MÍMIR hefir beðið giftan fjölskyldumann og ógifta vinnustílku að láta í ljósi álit sitt um útlit og framtíð arhorfur vegna gengisbreytingarinnar og birtist þetta álit þeirra hjér á eftir, en hvorugt þeirra vill láta nafns síns getið.

HANN SEGIR :

Fyrst þegar gengisbreytingin dundi yfir, eins og þruma úr heiðskíru lofti, varð jeg dálitið kviðinn því auðsjeð var, að erlendar vörur mundu hækka í verði í hlutfalli við verðfellingu krónunnar eða ef til vill vel það í sumum tilfellum og sannarlega mátti afkoma míni ekkert missa. En síðan frá leið og

jeg hefi fengið tækifæri til að velta þessu fyrir mjer á ýmsa vegu, er jeg miklu rólegri og bjartsýnni og skal jeg nú skýra frá þessum hugleiðingum mínum í sem fæstum orðum.

Hjer, eins og líklega viðasthvar annarsstaðar við sjávarsíðuna, var vitað og sjáanlegt að útvegseigendur voru að tapa nokkur undanfarin ár, enda eflaust flestir eða allir efnaminni nú, en fyrir 5 til 6 árum og sumir líklega með skuldri að sjer, sem þeim er óhægt að greiða. Ef að sliktu hjeldi stöðugt áfram var fyrirsjánlegt hrun í útgerðinni, en það táknaðar dauða fyrir þetta byggðarlag. Jeg vil því glaður taka á mig einhverja erfiðleika til þess að hamla á móti því.

En svo er jeg nú hlutamaður á einum bátnum og hlýtur því minn partur að vaxa í verði sem gengisfellingunni nemur, og ætti það í meðalári að auka tekjur mínar á vertiðinni um kr. 150,00. Jeg stunda sjó vor og haust, eða alltaf þegar ég er heima, og býst við tekjuauka þann tíma að minnstakosti kr. 100,00. Vinnulaunin eiga ekki að hækka, en ef vinnan ykist vegna aukins framtaks, sem jeg vona, ætti það fyllilega að vinna sig upp. En svo kemur það sem ef til vill er þungamíðjan í þessu máli, jeg hef hugsað mjer að jeg og fjölskylda míni breytum eittihvað til um lifnaðarhætti, verðum meiri Íslendingar en við höfum verið, ef jeg

Fiskvinna á Akurhúsakampi um 1935. Ljósmt.: E. Tønnsberg.

má orða það svo, það er að við neytum framvegis eins mikið og hægt er hollrar og góðrar íslenskrar fæðu en leggjum sætköku og sætsúpu át að mestu á hilluna, nema þá á hátiðum og tillidögum, og leggjum niður óþarf bilsferðaflakk, sem mjer hefur reynst í mesta máta skaðlegt. Þá hef jeg hugsað mjer að auka garðrækt svo um munar og helst það mikið að við verðum eitt hvað aflögufær og að lokum nytfaera mjer ýmsa smámuni, sem áður hefur verið fúlsað við, þar með talið ýmsa lágt launaða vetrar og haustvinnu bæði úti og inni þegar annað betra býðst ekki. Ef okkur tekur að fylgja þessum fyrirætlunum, sem jeg vona, ætti gengislækkun síst að verða okkur til óhagnaðar, og sje hún bjargræð fyrir framleiðslu landsins álfst jeg hana sjálfsagða og nauðsynlega og tek henni með mestu ró.

STÚLKAN SVARAR Á PESSA LEIÐ:

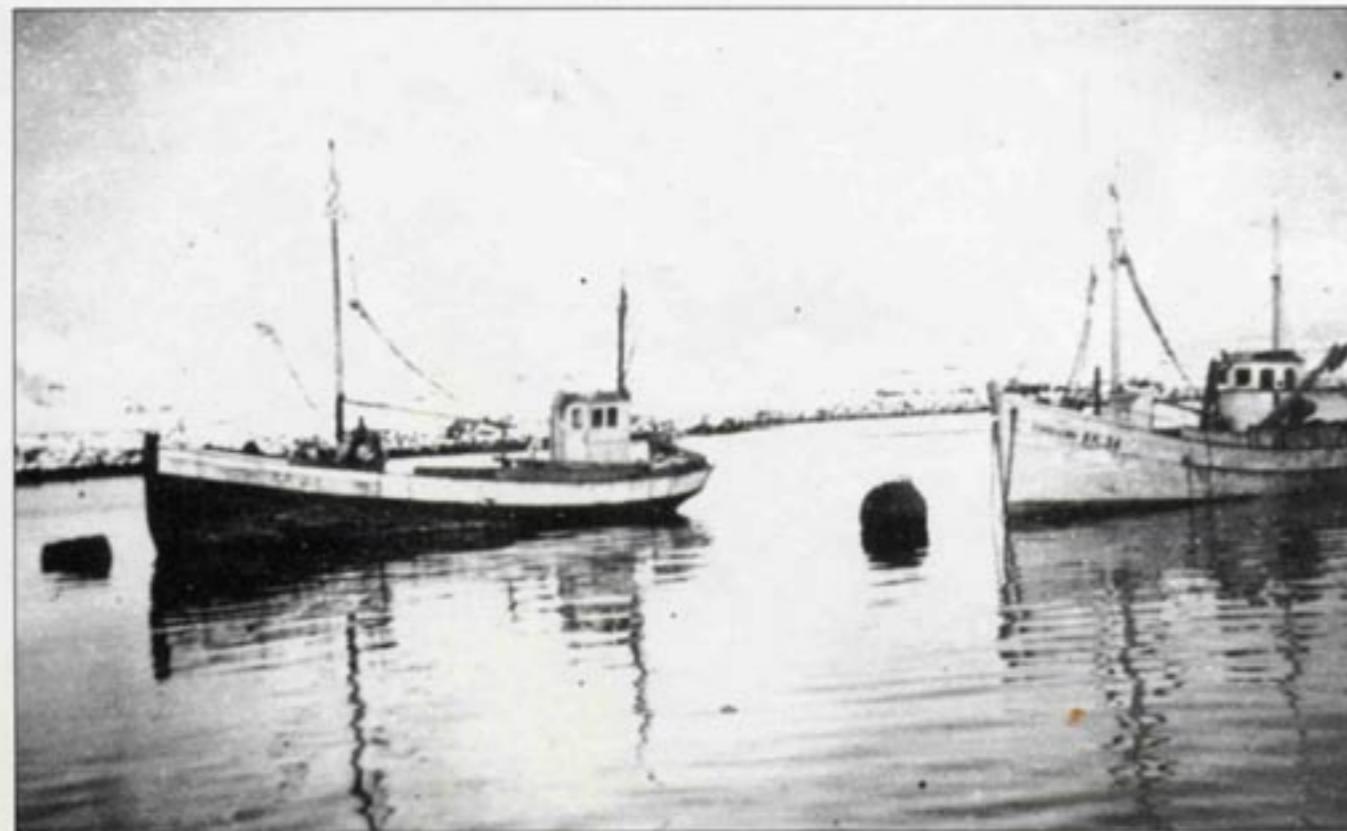
Jeg hef engar tekjur nema kaup það, sem jeg fær fyrir vinnu mína og mér finnst það hljóta að rýrna um 1/5 að verðgildi, ef það á ekkert að hækka eins og sagt er. En sje þessi gengislækkun einasti vegurinn til að bjarga framleiðslunni eins og jeg hefi heyrt sagt í útvarpinu, verð jeg auðvitað

mögulanlauf að beygja mig fyrir því. Til þess að reyna að standast útgjöld míni, hefi jeg hugsað mjer að steinhættu við cigarettreykingar, fara betur með kjólanu mínu og kápurnar svo það endist lengur, faekka silkisokkakaupum um helming og ganga á mjög ódýrum skóm, nema aðeins á viðhafnardögum, kasta frá mjer öllu þúðri og varalit og gjöra minnst af því að kaupa hina dýru og ósmekklegu hatta. Ef mjer tekst þetta sem jeg vona, þá býst jeg nú helst við að jeg hafi ekkert vit á, engin áhrif á afkomu mína.

Ritstjóra þótti þetta vel geta átt við i dag og freistaðist þess vegna til að birta það.

F.v. Einar Dagbjartsson, Óskar Gíslason, Guðmundur Dagbjartsson og Þorlákur Gíslason. Ljósm.: Ólafur Rúnar, 1973.

Skírnir og Þorsteinn við mánningar á Hópinu 1948. Eigandi: Ólafur Rúnar.

Sjómannadagsins 2. júni 1996

Sjómannana- og vélstjórafélag Grindavíkur heiðraði þrjá heiðursmenn á Sjómannadaginn 1996. Þetta voru þeir Baldur Sigurbaldursson, Kristján Finnboagason og Hjalti Magnússon.

Baldur Sigurbaldursson

Baldur Sigurbaldursson er faeddur á Ísafirði 26. janúar 1930. Hann fór fyrst á sjó með föður sinum þrettán ára gamall, upp á hálfan hlut á Dagstjörnum Í.S.

Strax eftir fermingu hófst sjómannsferilinn sem stóð samfellt í 43 ár, eða til ársins 1987. Baldur var á ýmsum bátum fyrir vestan, til dæmis var hann stýrimaður á Guðbjörginni Í.S. og skipstjóri á Trausta Í.S.

Tuttugu og þriggja ára gamall varð Baldur bátsmaður á togaranum Ísborg Í.S. þar sem hann var í sjó ár, þá var hann á togurunum Þorsteini Ingólfssyni R.E., og Agli rauða N.K. en á honum hætti hann túrið áður en hann strandaði undir Grænihlið, þar fórust fimm menn en tuttugu og níu var

giftusamlega bjargað við mjög erfðar aðstaður.

Árið 1971 flutti Baldur með fjöldskyldu sinni til Grindavíkur, eftir að þangað var komið var Baldur skipsstjóri á Birgir G.K. og stýrimaður á Þórshamri G.K. og Grindavíkingi G.K. en þar lauk hann sjómannsferli sinum eftir 43 ára farsaelt starf á sjónum eins og áður sagði.

Baldur er kvæntur Valgerði Mariu Guðjónsdóttir.

Sjómannana- og vélstjórafélag Grindavíkur er það heiður að fá að heiðra þig á þessum hátfísdegi sjómannana, og þakkar þér stórf þín í þágu sjómannastéttarinnar um leið og við óskum þér og þínnum handleiðslu Guðs um ókomna tíð.

Kristján Finnboðason

Kristján Finnboðason er fæddur í Hvammi í Dýrafirði
þann 28 apríl 1928.

Kristján hóf sína sjómensku árið 1945, þá 17 ára gamall og hafði já nýlokið námi frá Núpsskóla. Næstu þrjú árin stundaði hann sjómensku frá Þingeyri.

Árið 1948 lauk Kristján fyrsta stigs vélstjórnarnámi á Þingeyri og árið 1968 bætti hann við nám sitt og tók annað stig vélstjórnarnáms frá Vélskólanum í Reykjavík.

Árið 1952 fór Kristján til Keflavíkur og var þar vélstjóri á Voninni KE-2 í sex ár, síðan var hann á Árna Geir KE-31 næstu tvö ár þar á eftir.

Til Grindavíkur fluttist Kristján árið 1961 og ári seinna gerðist hann vélstjóri á Hrafni Sveinbjarnarsyni GK-255

(hjá Þorbirni hf) og var þar til áramóta 1965 - 1966.

Árið 1966 stofnar Kristján útgerðarfélagið Fiskanes ásamt þrem félögum sínum. Hann varð síðan vélstjóri á fyrsta bát félagsins, Geirfugli GK-66 og síðan á Grindvíkingi GK-606, þegar hann bættist í flota fyrirtækisins.

Árið 1977 keyptu þeir Fiskanesfélagar fiskvinnsluhúsíð Armarvík og þá fór Kristján í land og hefur verið vélstjóri í Armarvík síðan.

Kristján er kvæntur Rósu Þorsteinsdóttur og eiga þau tvö börn.

Um leið og Sjómanna og vélstjórafélag Grindavíkur óskar þér og þínunum guðsblessunar um ókomna tíð, viljum við pakka þér vel unnin störf í þágu sjómannastéttarinnar.

Hjalti Magnússon

Hjalti Magnússon er fæddur á Norðfirði 6. apríl 1923, hann flyst fimmtíð ára gamall til Akureyrar, þaðan fer hann fyrst á sjó árið 1941 til sildveiða á bát sem het Gautur EA. Hjalti var á nokkrum bátum fyrir norðan, má þar nefna Ver EA, Súlna EA, Sædis EA, á þeim árum var verið á trolli á veturna en sild á sumrin. Þá var hann á Gulltopp frá Ólafsfirði með Sigurgeiri Jósepssyni, en hann var með Gaut þegar Hjalti byrjaði til sjós.

Hjalti flytur til Grindavíkur 1953, hér réri hann á Bjargból með Einari Sím, Stellu GK með Gunnari Gíslasyni, Gísla Jónsyni GK með Óskari Gíslasyni, Þorbirni GK með Ingólfí Karlssyni og Hafrenningi GK með Sigurpáli Aðalgeirsyni.

Allan tíman sem Hjalti stundaði sjó vann hann í netum á milli vertíða.

Árið 1954 byggði Hjalti netaverkstæði þar sem hann rak þjónustu við útgerðina og sjómenn í two áratugi, eða allt til hann seldi það og snéri sér að örðrum störfum.

Allt fram á þennan dag hefur Hjalti verið viðloðandi vinnum við veiðasari jafnframt örðrum störfum.

Hjalti er kvæntur Petru Guðrúnú Stefánsdóttur og eiga þau tvö börn.

Sjómanna- og vélstjórafélagi Grindavíkur er það heiður að fá að heiðra þig á þessum hátiðardegi sjómannna, og þakkar þér störf þín í þágu sjómannastéttarinnar um leið og við óskum þér og þínunum handleiðslu Guðs um ókomna tíð.

SJÓMANNADAGSBLAÐ GRINDAVÍKUR

Gísli Jóhannesson, Matthildur Sigurðardóttir og Guðjón Gíslason voru heiðruð árið 1977. Ljósm.: Ólafur Rúnar.

Gamlar heiðranir

ÚR FORMANNAVÍSUM

Guðjón rammur þekkir það
Þó að strammi vindur að
Sigla fram um sflahlað
Sævargammi Jóns á Stað.

Jóns hjá lýðum minnast má
Mastra tíðum fáki sá
Vafinn priði höldum hjá
Húsa riður Tóftum frá

Siglir viða um selatjörn
Sekir í strið við hafsins börn
Lund með þýða Búi Björn
Á býsna fríðum þóftuörn.

Úr MÍMI frá 1939

F.v. Simon Þorsteinsson, Jón Guðmundsson og Sverrir Jóhannesson.
Ljósm.: Ólafur Rúnar, 1974.

Í sameiningu þurfum við að koma í veg fyrir stórslys

Ágætu tilheyrendur

Undanfarið misserið hefur það kristallast skýrar en áður á þeim tuttugu árum frá því Íslendingar færðu út efna-hagslögsögu sína í 200 sjómilum hversu gríðarlegir hagsmunir og verðmæti liggja í fiskveiðiauðlindinni og nýtingu hennar.

En annað jafn mikilvægt atriði hefur vonandi opinberast sem flestum upp á síðkastið; það er sú hrikalega blekking að nýting fiskveiðiauðlindarinnar sé enn sameign þjóðarinnar. Málum er svo komið að vogi sjálfur löggjafinn sér að hrófla hið minnsta við því eignarmyndunarkerfi sem kvótakerfið er, ætar allt um koll að keyra.

Fiskveiðilöggjöfin kveður svo á um að nytjastofnar sjávar séu sameign þjóðarinnar og úthlutun veiðheimilda myndi ekki ekki egnarrétt eða óafturkallanlegt forræði yfir veiðheimildum.

En hver eru síðan aðals merki kvótakerfisins sem þessi hin sama löggjöf neglir svo og skorðar; kaup- og söluréttur, leiguréttur, veðsetningaráréttur og vitaskuld í eftirrétt sjálfur erfðarétturinn. allt eru þetta krásir á hlaðbordi einkaeignarinnar, en ekki sameignarinnar. Á því borðinu má segja að standi eftir ein súpuskál: smábáta sem enn eru ekki hádir einstaklingsbundnum aflahámörkum. Var þetta framtíðarsýn sem höfð var í huga þegar kvótakerfið var lögsett 1984? Var þetta það sem þjóðina dreymdi um þegar síðustu erlendu „ryksugurnar“ yfirlágu efna-hagslögsguna 1976?

Draumurinn er hins vegar orðinn að martröð. Sifellt faði einstaklingar eru með ótrülegum hraða að sópa að sér réttinum til að nýta auðlindina og arðinn af henni. Í stað þess að stækken fiskveiðilögsunnar hafi fært mönnum djarfa sókn til nýrrar aldar hefur dregist upp.

Ávarp
Arthurs
Bogasonar
fulltrúa
sjómanna

Neistinn sem nú kveikti bálið sem færði mönnum þessa skýru mynd er sú staðreynd, að yfirvöld sjávarútvegsmála í landinu ákváðu að ræða sérstaklega við þau samtök sem standa í forsvari fyrir þá aðila sem mestur styrinn hefur staðið um frá upphafi kótakerfisins. Þ.e. samtök trillukarla. Í því umhvergi sem kvótakerfið hefur þróað er það eitt og sér djarfleg ákvörðun. Enda hefur sá sem hana tók orðið að þola óskammfeilni og ósvífni af stærðargráðu sem þeim einum er fært að sýna sem hafa hrokann og hugleysið að knýjiaflí.

En í hvers krafti er kvótakerfið sifellt treyst og styrkt? Jú, í krafti sjálfrá vísindanna. Hin barnunga vísindagrein, fiskifréðin, er sá töfrasproti sem galdrameistararnir slá almenning með svo hann aðhafist ekkert né framkvæmi. Hvernig atti suðsvörtum almúganum, að sjómönnum meðtoldum, að detta til hugar að andmæla því sem kennimeistarar fræðanna fullyrða? Aðferðin sem notuð er á þá fáu sem voga sér slíkt er auðfundin og örugg; það er einfaldlega gert gys af þeim. Heilbrigð skynsemi og áratuga reynsla sjómanna, mannanna sem eiga sitt annað heimili á hafinu e auðvitað hlægileg andspenis vísindum og rökum fiski-fræðinga í landi.

Sjómenn hafa oft og iðulega látið álit sitt í ljós um ástand fiskistofna. Þeir hafa bæði bent á þegar þeir telja óhætt að veiða meira- og minna. En þetta hjal ólærðra manna er afgreitt á viðeigandi hátt. Vilji þeir veiða meira er dregin upp mynd af gráðurgum villimönnum en vilji þeir draga úr veiðum eru þeir þaggðar í hel.

Og þá kemur að því undarlegasta af þessu öllu, að minnsta kosti í mínum huga; sjómenn láta bjóða sér þetta. Stærstu verkalyðshreyfingarnar í land-

Það vill nefnilega svo til, að fiskveiðar snúast um mannlegt lif. Það vill nefnilega svo til að fiskveiðar snúast um grundvallar mannréttindi til lifsviðurværis og búsetu.

inu láta sem minnst frá sér heyra.. Lögfesting kvótakerfis sem gerir stóran hluta sjómanna að leiguliðum „landeigendanna“ og algert skeitingarleysi gagnvart þeiri reynslu sem þið öðlist við störf ykkar látið þið viðganganst ár eftir ár. Ég skora á ykkur, alla sem einn, að hefjast nú þegar handa við að efla með ykkur þrótt til að snúa þessari þróunn við. Ég skora á ykkur að knýja ykkar forystumenn til þess að vinna að afnámi þessa rangláta og gjörspila kerfis sem þrifst í skjóli þeirrar blekkingar að afnot lögsgunnar sé sameign þjóðarinnar.

Á alþjóðavetfangi er hafin öflug umræða meðal frædimanna um félagsleg áhrif fiskveiðistjórnunarkerfa. Það vill nefnilega svo til, að fiskveiðar snúast um mannlegt lif. Það vill nefnilega svo til að fiskveiðar snúast um grundvallar mannréttindi til lifsviðurværis og búsetu.

Menntasetrið Háskóli Íslands atti vitaskuld að taka forstu í þessari umræðu og kannski tekst honum það. En þar á þe blasa við undarlegar þversagnir eins og sú að jafnvel forstöðumaður einnar rannsóknardeilda hans sem kennir sig við sjávarútveginn er jafnframt stjórnarmaður í því fyrirtæki sem er einn stærsti kvótaeidandi á Íslandi.

Undanfarin ár hef ég margssinnis kvatt til þess að strandveiðiflotinn, sama hvort um er að ræða stór skip eða lítil, sameinaðist og gerði þá eðlilegu kröfu að hendur löggjafanum að hann öðlist á ný hinn sjálfsgöða rétt að nýta sín hefðbundnu mið, en þurfi ekki að

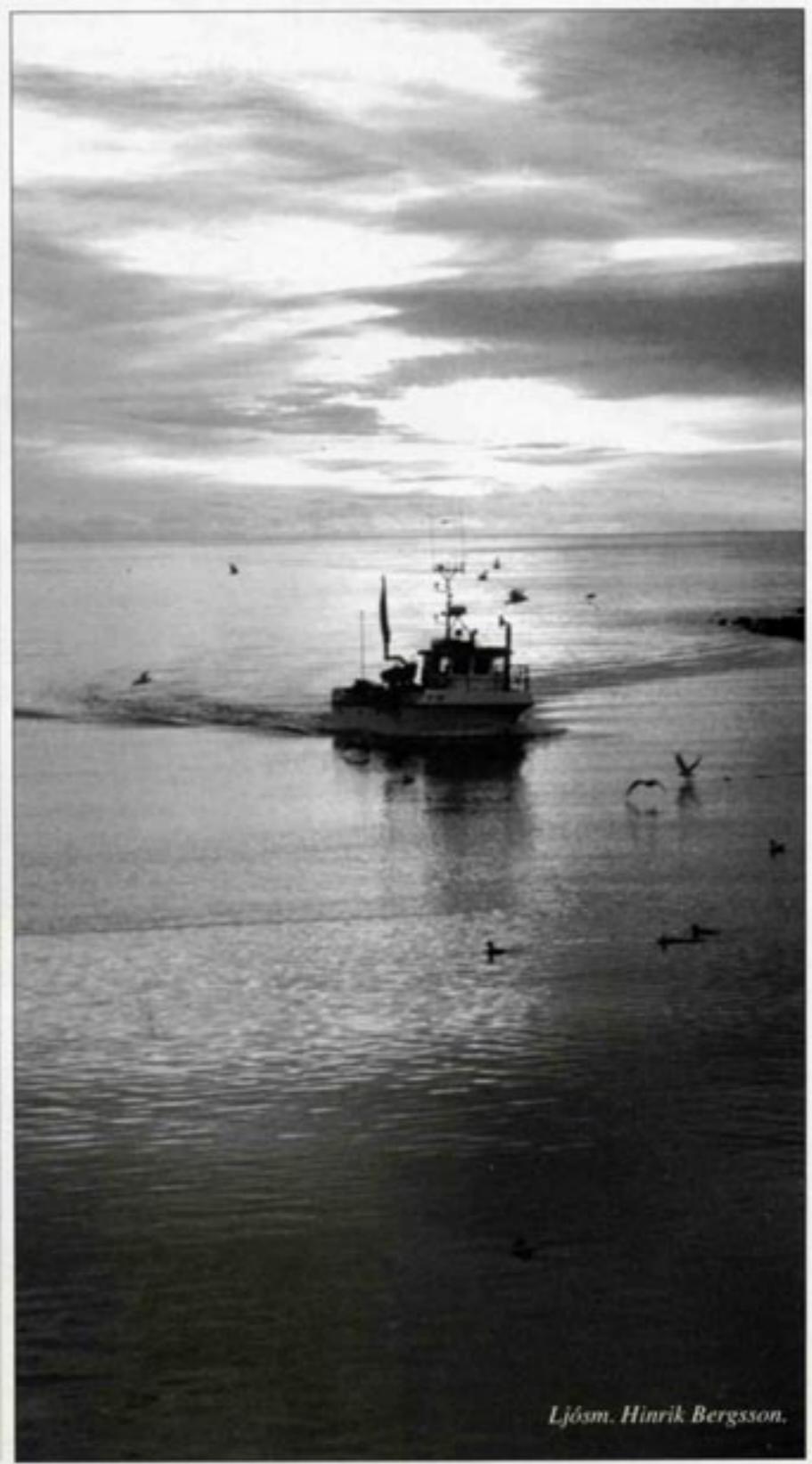
leigja þennan hinn sama rétt fyrir svimandi upphæðir frá utgerðarmönnum sem jafnvel halda skipum sínum til veiða í öðrum heimshlutum. Nauðsyn þessa er aldrei meiri en nú og óviða ætti þetta að vera mönnum ljósara en einmitt hér á Suðurnesjum. Ef ekkert verður gert, hvorki af hálfu ykkar samataka né eigendum strandveiðiflotans mun rétturinn til nýtingar á auðlindinni

vera kominn á örðarf hendir innan skamms.

Í sameiningu þurfum við að koma í veg fyrir stórslys.

Ég óska ykkur öllum til hamingju með sjómannadaginn.

Arthur Bogason
formaður Landssambands smábátaeigenda.

Ljós. Hinrik Bergsson.

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn**

Lífeyrissjóður
sjómannna

þverholti 14 • 105 R.vík • Sími 551-5100

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn**

Fiskimjöl og lýsi hf.
Sími 426-8699
ÚTGERÐ
HÁBERG GK 199
JÓN SIGURÐSSON GK 62

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn**

HITAVEITA
SUÐURNESJA

HAPPDRÆTTI
das
-þar sem vinningarnir fást

SJÓMENN - ÚTGERÐARMENN

Afgreiðum 35 tonn á tímann

Eigum ávallt nægar birgðir af

SKIPSTJÓRAÍS

Pessum góða fra Ísfélaginu.

Afgreiddur beint um borð á bílpall
eða í aðrar flutningaumbúðir.

Afgreiðslutími 08:00 - 19:00
alla virka daga nema laugardaga.

Eftir lokun vísar símsvari á
vakthafandi afgreiðslumann í sími 426-8655.

Óskum sjómönum, útgerðarmönum og
fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.

Þökkum fyrir ánægjuleg viðskipti.

Ísfélag Grindavíkur hf.

Sjómannadagurinn í Grindavík 1996

Sjómannadags hátiðahöld voru að þessu sinni framhald á skemmtidagskránni „Sikáti sjóarinn“, sem höfst miðvikudagskvöldið 29. maí með pompi og pragt.

Hátiðahöld sem tilheyru sjómannadagshelgini voru venju bundin.

Á laugardeginum 1. júní í sólruku og fallegu veðri en nokkurri norðan gjólu var farið í siglingu með bömin, kappróðurinn var á sínum stað með öllu sem því fylgdi.

Sunnudagsmorgun rann upp með yndisfögru veðri.

Hátiðahöldin fóru fram á hefðbundinn hátt með sjómannamessu í kirkjunni okkar, á fallega

guðþjónustuna setti einkar fallegan svip sú aðferð sem séra Jóna Kristin notaði til þess að kalla fram vitneskjum um guðstrú sjómannna.

Í stað stólræðu fór fram samtals þáttur milli hennar og tveggja sjó-

mannadags hátiðahöldin fóru fram. Ræðu dagsins af hálfi sjómannna flutti Artúr Bogason formaður félags smábátasjómannna, en ræðu dagsins fyrir hönd útgerðarmanna flutti Finnbogi Alfredsson framkvæmdastjóri Fiskimjöls og Lysis. Heiðrun aldraðra fór fram að venju og voru þrír aldnir segarpar heiðraðir að þessu sinni og voru þau Baldur Sigurbaldursson, Kristján Finn bogason og Hjalti Magnússon.

Hilmar Helgason skipstjóri á Hrafni Sveinbjarnarsyni veitti viðtökum viðburkenningu frá SH fyrir einstaklega vel unna vörum um bord í skipi sínu.

Hilmar Helgason skipstjóri á Hrafni Sveinbjarnarsyni veitti viðtökum viðburkenningu frá SH fyrir einstaklega vel unna vörum um bord í skipi sínu.

Sveinn Amarsen var heiðraður fyrir björgunarafrék það er hamn bjargaði lífi skipsfélaga síns sem tökk útbyrðs með netatrossu úr Porsteini GK 16.

Veittar voru viðburkenningar fyrir kappróður, annarsvegar landsveita og hinsvegar sjó sveita.

mannar, þeirra Jóns Guta Dagbjartssonar og Róborts Hafliðasonar þar sem hún fékk þá til að segja kirkjugestum skóðanir sínar í þeim efnum. Hafið hjartans þakkir fyrir mjög ánægjulega messu.

Að lokinni messu var gengið að minnisvarðanum um týnda og drukknaða sjómenn og lagðar blómsveigur að honum, þaðan var gengið niður að höfn þar sem úti-

fír Hrafni Sveinbjarnason sigrði í þriðja sinn og þar með bikarinn til eignar í höpi sjósveita en Færeyingarnir sem voru að grafa út höfina okkar unnu í höpi landsveita á besta tíma allra sveita.

Áður höfðu þeir fært Sjómannadagsráðið glæsilegan bikar handa kvennasveitum að keppa um, kunnum við þeim bestu þakkir fyrir.

Sævar Gunnarsson tekur á móti bikar sem Færeyingarnir gáfu, úr hendi Jóns Danielsens.

Formaður, varaformaður og gjaldkeri S.V.G. standa hér framan við mynd sem Guðrún Jónsdóttir frá Tungu gaf felaginu til minningar um mann sinn Árna Magnússon.

Í höfnum höfust nú hinir ýmsu leikir, svo sem björgunargallasund, kubbalaup, kararður,

koddaslagur og síðast en ekki síst var hjólað eftir vir sem strengdur hafti verið milli bryggja. Útiskemunt dagsins lauk síðan með eftirmillegum fótboldaleik sem fram fór á Íþróttaleikvangi Grindvíkinga.

Kynnar kvöldins var Kristinn Benediktsson.

Sigurður Aðalgeirsson. Ljósm.: Ól. Rúnar.

Magnús Hafliðason. Ljósm.: Ól. Rúnar.

FORTÍÐ & SVERMYNDIR NU-TÍÐ

Jón i Sjólyst. Ljósm.: Ól. Rúnar 1959.

Einar Dagbjartsson. Ljósm.: Ól. Rúnar.

Löndun úr Ólafi GK 33 á vetrarvertið. Ljósm.: Ól. Rúnar 1963.

& SVERMYNDIR NU-TÍÐ

SJÓMANNADAGSBLAÐ GRINDAVÍKUR

Kjarasamningar mega ekki vera hindrun í sókn til nýrra tækifæra

Góðir hátiðargestir.

Sjómannadagurinn er nú haldinn hátiðlegur í fimmugasta og áttunda skipi. Fyrsti sjómannadagurinn var haldinn hátiðlegur 1938. Tilefni þess að stofnað var til þessa dags var þriðjað.

1. Í fyrsta lagi að sýna og efla samstöðu meðal sjómannna.
2. Í öðru lagi að vekja athygli á störfum sjómannna og mikilvægi þeirra.
3. Í þriðja lagi að vekja athygli á öruggismálum sjómannna.

Öll þessi markmið eru í fullu gildi í dag og hefur vel tekist með að ná þeim og er það fyrst og fremst að þakka öflugu starfi sjómannahreyfingarinnar, samhug útgerðarmanna og efling slysavarnadeilda út um allt land.

Árið 1938, þegar fyrsti fjómannadagurinn ver haldinn hátiðlegur voru sjómenn um 7000 og 14% af vinnuafli í landinu. Í dag eru sjómenn um 6000 en einungis 5,7% af vinnuafli landsmanna. Þetta eru athyglisverðar tölur í ljósi þess að verðmætasköpunin hefur margfaldað en veiðitækninni hefur og fleytt mjög mikið fram.

Starfsumhverfi sjómannna og útgerðarmanna hefur tekið miklu stakkaskiptum.

Sífellt fleiri bátar verða eign fiskvinnslunnar og vinnsluskipum hefur stórfjölgð. Fiskmarkaðir hafa komið til og hafa haft mikil áhrif til hins betra bæði fyrir útgerðarmenn og sjómenn.

Kvóta og aflastýringarkerfið, sem grundvallast á verndun og viðhaldi fiskstofna, hefur og haft gífurleg áhrif á umhverfi útgerðarmanna. Þessar breytingar hafa valdið því, að sjómenn í dag, eru miklu meira meðvitaðir og umhugað um hvað verður um aflann og þá verðmætasköpun sem myndast með vinnslu hans. Í dag gildir verðmætið, en ekki magnið eins og rikt var í mönnum hér áður fyrir.

Hagsmunir útgerðar og sjómanna

Ávarp Finnboga Alfreðssonar fulltrúa útgerðarmanna

Fiskmarkaðir hafa komið til og hafa haft mikil áhrif til hins betra bæði fyrir útgerðar- menn og sjómenn.

fara svo sannanlega saman á langflestum svíðum.

Það er því bakkarvert að Sjómannasamband Íslands skyldi álykta gegn auðlindaskatti á útgerðina. En sú umræða er orðinn síbylgja í fjölmöldum eins og lesa má í Morgunblaðinu í dag. Það er hreinlega farið fram með hótunum í garð stjórnvalda og útgerðar ef ekki verður tekina upp auðlindaskattur, að mínu álti er hér farið offari og hreint útsagt furðulegt að Morgunblaðið, sem telur sig málsvara athafnafrelsis og minnkandi ríkisafskipta, skuli telja hagnaði útgerðar og fiskvinnslu betur komið hjá ríkisvaldinu en þeim sjálfum sem skapa hann og taka áhættuna.

Vissulega eru margir gallar á því kvótakerfi sem við búum við í dag, en það hefur tvímaðalaust skilað árangri, og það er komið til að vera, en það verður að vera í sífelli endurskoðun. Sú endurskoðun á að vera í höndum sjávarútvegsins sjálfss en ekki Alþingis. Við gerum okkur grein fyrir því að ýmislegt er ekki réttlátt í því, en markmiðið og árangurinn hafa hingað til réttlætt aðferðina.

Ríkisvaldið á að hafa sem minnst afskipti af sjávarútveginum og einungis að einbeita sér að því að skapa stöðugleika í efnahagslífinu. Það er hreinlega ekki starfandi í því umhverfi sem stöðugt er verið að hóta að eigi að breyta í grundvallaratríðum.

Sjávarútvegurinn á Íslandi er sífellt að verða alþjóðlegri, og við erum ekki lengur bundinn af sveiflum íslenska þorskstofnsins. Á næstunni á eftir að reyna mikið á samstöðu útgerðarmanna og sjómanna ef nýta á nýja möguleika í veiðum, bæði innan og utan landhelgi, og þá þarf sveiganlegri og raunsærri kjarasamninga.

Kjarasamningar mega ekki vera hindrun í sókn til nýrra tækifæra og innleiðingu nýrrar tækni og sókn á ný

Jón Sigurðsson við löndun hjá Fiskimjól og lýsi.

mið. Æg sé fyrir mér að í framtíðinni munu sérsamningar einstakra útgerðar-áðila og sjómannafélaga verða miklu aðgengari og munu taka meira tillit til aðstæðna á hverjum stað.

Samfara síaukinni fjárfestingu íslensks sjávarútvegs erlendis munu íslensk skip verða send til veiða á enn fjarlægari mið en nú er gert. Og til þess að ekki verði ráðnar erlendar áhafnir á þau skip þurfa samningar sjómannna og útgerðar að taka meira tillit til aðstæðna.

Íslenskir útgerðarmenn vilja hafa íslenska sjómenn um bord.

Þeir eru tvímaðalaust duglegustu sjómenn í heimi.

Í dag skín sólin og það geti svo sannanlega verið tákna um velferð grindvísksa sjávarútvegsfyrirtækja. Þau standa langflest mjög vel og er stjórnæð af eigendum sjálfum sem

Samfara síaukinni fjárfestingu íslensks sjávarút- vegs erlendis munu íslensk skip verða send til veiða á enn fjarlægari mið en nú er gert.

taka sjálfstæðar ákvæðanir um reksturinn og stefnu hans frá hagsmunum fyrirtækisins fyrst og fremst. Sem betur fer hefur bæjarfélagið hér sloppið við öll afskipti af fyrirtækjarekstri og einungis getað einbeitt sér að því sem það á að gera þ.e. að sinna samfélagslegri þjónunstu.

Þetta er mikil gæfa sem ekki öllum bæjarfélögum og sjávarútvegsfyrirtækjum er gefinn og Grindvíkingar mættu kannski gera sér það oftar ljóst.

Ég vil að lokum óska sjómönnum og fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn og óska þeim velfarnaðar til lands og sjávar.

Takk fyrir og lifið heið.

Finnbogi Alfreðsson
framkvæmdarstjóri
hjá Fiskimjól og lýsi
í Grindavík.

*Skoðun og viðgerðir
gúmmibáta.
Einnig skoðun og viðgerðir
bjargbúninga.*

Gummibátajónustan

Eyjarslóð 9, Örfirisey, sími 551-4010, fax 562-4010

*Útbúum lyfjakistur
fyrir skip og báta.
Eigum ávallt tilbúin
lyfjaskrín fyrir vinnustaði,
bifreiðar og heimili.*

APÓTEK GRINDAVÍKUR

Vikurbraut 62, sími 426 8770, fax 426 7171

STÝRIMANNASKÓLINN REYKJAVÍK

Umsóknir um skólavist skólaárið
1997-1998 skal senda fyrir 10. júní n.k.

Sími 551 3194 - Bréfsími: 562 2750
Skólameistari: 551 3046

1. stig a. Skipstjóri á 200 rúmlesta fiskiskip innan fiskveiðilögsögu.
- b. Undirstýrimaður á 500 rúmlesta fiskiskip innan fiskveiðilögsögu.

2. stig a. Skipstjóri á fiskiskip af ótakmarkaðri stærð.
- b. Skipstjóri á 200 rúmlesta kaupskip innan 40 sjóm. frá ströndum..
- c. Undirstýrimaður á kaupskip og varðskip af ótakmarkaðri stærð og farsviði.

3. stig a. Skipstjóri/yfirstýrimaður á kaupskip af hvaða stærð sem er; ótakmarkað farsvið.
- b. Yfirstýrimaður á varðskip af ótakmarkaðri stærð.

4. stig a. Skipherra á varðskipi.
 - b. Réttur til inngöngu í Tækniþóla Íslands.
- Skólaárið skiptist í tvær annir, ahust og vorönn.
Haustönn frá sept. - jóla/vorönn frá jan. - maíloka.

SJÁVARÚTVEGSBRAUT - fyrir þá sem hafa lokið grunnskólaprófi, hefst nú í haust

1. GMDSS - fjarskiptanámskeið

Notkun fjarskiptatekja, INMARSAT-A og -C, NAVTEX, EPIRB o. fl.. Námskeið: 8. apríl - 17. apríl, 21. apríl - 30. apríl, 12. maí - 22. maí. Umsjón: Pórður Pórðarson.

2. ARPA - Siglingasamlikir

(Er unnt að taka í beinu framhaldi af GMDSS - námskeiði). Umsjón: Vilmundur Viðir Sigurðsson.

3. Staðarákvörðunartæki - GPS o.fl.

Umsjón: Pálmi Hlöðversson og Benedikt Blöndal

4. Ratsjármámskeið (trillsjómenn)

Umsjón: Benedikt Blöndal.

5. Tölvunámskeið

Fyrir farmann og fiskimenn. Kvöld- og síðdegisnámskeið - 5 kvöld. 25 klst. Umsjón: Jón Þór Bjarnason.

6. Meðlerð hættulegra elna í þurrflutningum - IMDG

Umsjón: Jón Þór Bjarnason.

7. Fiskileit

Dýptarmælar, Mac-Sea-tölvu, sjálfstýringar. Kynning á fiskveiðisamliki. Kvöldnámskeið - 3 kvöld. Undanfar: Enginn. Verð kr. 7.500. Umsjón: Benedikt Blöndal.

8. Sjúkra- og slysahjálp fyrir sjómenn - Lyfjakista

Umsjón: Kristinn Sigvaldason, Iðknar.

9. Stöðugleiki - Undirstöðuátröði fyrir smábátamenna

Kvöldnámskeið 3 kvöld. Undanfar: Enginn. Verð kr. 7.500. Umsjón: Pálmi Hlöðversson

10. 30 rúmlesta námskeið - 130 klst. vor og haust

Dagnámskeið í mai og september ef næg þáttaka fast

Skráning og nánari upplýsingar alla virka daga kl. 8-14 í síma 551 3194. Bréfsími: 562 2750
Umsækjendur snúi sér til skrifstofu Stýrimannaskólastaðans eða umsjónarmanna hvers námskeiðs.

Skólameistari

GRINDAVÍKUR- HÖFN

Úrbætur í hafnamálum hafa ávallt verið þeim kappsmál sem trúð er fyrir framfaramálum þeirrar.

Að tilmælum ritstjóra Sjómannadagsblaðs Grindavíkur, mun ég hér gera nokkra grein fyrir væntanlegum hafnaframkvæmdum í Grindavík.

ADDRAVANDI FRAMKVÆMDA

Eðlilegt er að rekja þróunina svo ljóst sé hvernig númerandi aðbúnaður innan hafnarinnar hefur leitt til þess sem nú er í framundan.

Fiskmarkaðshús, hafnarvigt og hafnarvarsla njóta góðs aðbúnaðar við Miðgarð auch þess sem þar er teknivædd í framleiðsla og netagerðarhús hafnarinnar í fullum rekstri. Lægi er fyrir nokkra smábáta og 4 kranar þjóna minni skipum. Svíragarður og Kvíabryggja hafa verið endurbyggð og batt

var trébryggju við Miðgarð. Athafnsvæði við höfnina hafa verið aukin og endurbætt.

Stærsta átakið í gerð innri hafnarmannvirkja var endurbygging Eyjabakka. Eru þar 350 m langir viðlegukantár og dýpi við þá 5 m niður á 8 m. Flatarmál bryggjunnar er um 6000 fermetrar þar af steypit þekja 4700 fermetrar og þjónustulagnir geta þjónað stærstu fiskiskipum - en hvernig gátu skipin komist að bryggjunni.

Fyrsta skrefið var dýpkun innan hafnarinnar, þannig að 7 m dýpi væri tryggt úr hafnarmynnini og inn að nýjum Eyjabakka. Peiri dýpkun lauk skömmu fyrir síðustu áramót og þá kom að því að opna siglingaleið inn í höfnina, þannig að stærð fiskiskipa og veður hefðu sem minnst áhrif.

Um nokkura ára skeið var bedið eft-

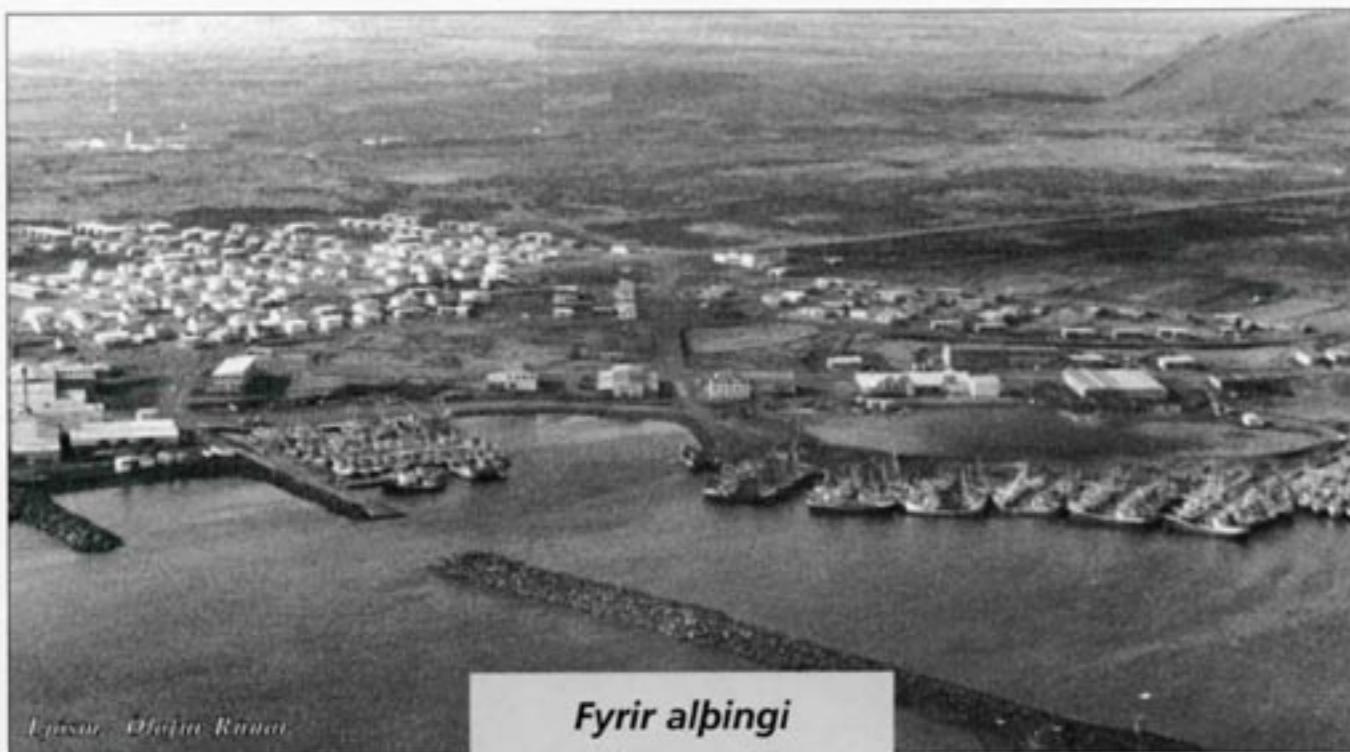

Jón Gunnar Stefánsson, þeirrarstjóri.

ir því að Grindavíkurbær fengi pláss í tilraunatanki Siglingastofnunar. Loksins á árinu 1995 hófust athuganir á því hvernig best yrði að bæta innsiglinguna og það var ekki fyrr en í árslok 1996 að fyrir lá niðurstæða. Besti kosturinn reyndist vera bein leid með görðum sitt hvoru megin, eins og margir sjómenn höfðu bent á. Við þessar athuganir unnu starfsmenn Siglingastofnunar gott verk af kostgæfni. Leiðin inn í höfnina var nú loksins fullmóttuð og vonuðu menn því að framkvæmdir gætu þar með hafist, því fyrir

Grindavíkurbær 1979. Ljósmynd: Ólafur Rúnar.

Iceland - Ólafur Rúnar

því lágu fyrirheit stjórnvalda. Heimild fyrir framkvæmdum fíkkst þó ekki fyr en samið hafði verið um að fresta skólabyggingu í eitt ár þar sem framkvæmdir við virkjanir og byggingu stóriðjuvera voru taldar reyna svo á þolrifin í íslensku efnahagskerfi að ekki væri á bætandi - annað yrði að biða.

FRAMKVÆMDIR FRAMUNDAN

Fyrir alþingi liggur nú hafnaáætlun,

*Fyrir alþingi
liggur nú
hafnaáætlun,
sem gerir ráð fyrir
framkvæmdum
við inn-siglinguna
fyrir 140 milljónir
á árinu 1997*

sem gerir ráð fyrir framkvæmdum við inn-siglinguna fyrir 140 milljónir á árinu 1997 og að verkinu verði að fullu lokið og hlutur ríkissjóðs greiddur að fullu árið 2002. Heildakostnaður við gerð innsiglingarinnar er áætlaður kr. 700 milljónir - dýpkun kr. 500 milljónir og garðar kr. 200 milljónir. Ráðherra hefur veitt sérstaka heimild til að hefja verkið.

Dýpkun innsiglingarinnar sem nú hefur verið samið um er þannig lýst í útboði:

Dýpka skal á um 13.500 fermetra svæði í innsiglingunni frá svæði því, sem dýpkað var 1996 og út að innri snúningi. Dýpi á svæði því sem dýpka á er nú frá 3 til 5 m. og skal það dýpkað í 7 m. Er svæðið að mestu 35 m breitt og 430 m langt.

Samið hefur verið við J. & K. Petersen ehf. um verkið og skal því lokið 15. október 1997. Er samningsupphæðin kr. 156.770.000. Að fenginni reynslu treysta menn verktaðanum til að skila góðu verki á umsöndum tíma.

Mikil ásókn í fáar krónur úr ríkisjóði til hafnaframkvæmda kostar þrolausa baráttu fyrir verkefninu þar til því er lokið. Samstilt átak bæjarbúa dugir vonandi til þess að við njótum sem fyrst hafnarskilyrða eins og þau geta orðið best.

Gleðilegan
sjómannadag
Jón Gunnar Stefánsson,
bæjarstjóri.

Iceland - Ólafur Rúnar

ÚTGERÐ
ÓLAFUR GK - 33
GEIRFUGL GK - 66
SKARFUR GK - 666
GAUKUR GK - 660
GRINDVÍKINGUR GK - 606
REYNIR GK - 47

FISKANES HF.

ÞORBJÖRN HF.
STOFNAÐ 1953

Símar: Skrifstofa 426-8090, Verkstjóri 426-8449
Veiðarfæri 426-8107, Verbúð 426-8361, Fax 426-8449

Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn.

HUNDAVAKTIN

Þeir fylltu hann í þrem köstum við Ingólfshöfða og karlinn var ákveðinn í að landa í Grindavík. Landsynningurinn gerði þeim erfitt fyrir. Það var hálfgerð braæla, suðaustan kaldaskítur. Það hvessti síðan meira og þegar þeir voru út af Portlandinu lá við að dekkfarmurinn fær allur fyrir borð. Hann snögglaegði þegar þeir komu aðeins vestar og skipti yfir í norðan golu. Hann átti síðustu vakt í land og stýrði með rattinu vegna þess að stýrimanninum fannst hásetarnir sifellt vera að svikast um þegar þeir leyfðu sér að stýra með rafmagnsstýrinu. Þar að auki sagði hann að það væri stórhættulegt því menn gætu sofnæd við stýrið ef menn hefðu það of náðugt. Það var að vísu gömul Robertson sjálfstýring um borð. Hún hafði lítið verið notuð, sögð biluð. Hún var auðvitað ekki biluð, það þurfti bara smá þolinmaði til þess að fá hana til að virka það var allt og sumt. Báturinn var yfirfullur af dyggðum prýddum heiðursmönnum en það var ekki fyrr en seinna sem menn áttuðu sig á því að þolinmaði væri dyggð. Okkar maður var draumóramaður og þolinmaði var hans sterka hlíð, enda sá eini sem hafði vald yfir þessum duttlungafulla Robertson.

STYRIMADURINN VAR HELSJÚKUR

Petta var næturvakt milli fjögur og sjö, "Hundavaktin". Það var skylda að vaska upp eftir nöttina á þessari vakt. Hann byrjaði á því og fór síðan upp í

tímunum saman við að tefla við vélstjórn. Hundavaktin var besti tíminn fyrir skákina því enginn var til að trufla þá félögana í borgsalnum. Okkar maður var því einn og óáreittur í brúnni og var fljótur að koma sjálfstýringunni í gang. Hann settist í stólinn og renndi niður stjórbordsglugganum. Hressandi golan lék um andlitið smástund og ræsti loftið í brúnni sem var mettað af pípusterti stýrimannsins.

Undiraldan var svoltið aftan við þvert. Báturinn valt hægt og þægilega rétt eins og Drottinn allsherjar væri að rugga kornabarni í vögg. Það flæddi upp á göngubrúna sem lá frá opinni hurðinni á stjórbordsganginum og fram að snurpugálganum. Það hallaði svoltið í stjór, vélstjórin var að tefla og gaf sér ekki tíma til að rétta bátinn af með því að dæla olíu yfir í bakborðstankinn. Vaktmaðurinn fann sig knúinn til að fara og loka ganghurðinni til að sjóinn fær ekki inn, því báturinn

briði. Stýrimaðurinn sagði honum strikið því hann ætlaði niður í borgsal að fá sér kaffi. Það var nú bara yfirvarp, auðvitað var hann ekki bara að fá sér kaffi. Stýrimaðurinn var helsjúkur skákáhugamaður og gleymdi sér oft

tók inn á sig öðru hvoru vegna hallans.

Himininn var stórnubjartur og fallegur. Það er fátt sem stenst samjöfnuð í fegurð við stjórmuskæran himin og sléttan sjó í norðan golu. Vitarnir á Hópsnesi og Reykjanesi lýstu með taktfostum ljósagangi. Götuljósin í Grindavík voru að koma í ljós. Það er með ólikindum hvað hún sýnist stór utan af sjó þessi byggð sem hefur innan við þúsund ibúa.

ÚTVARPIÐ VAR STILLT Á RADIO CAROLINE, BÍTLARNIR SUNGU:

If you let me take your heart, I will prove to you, We will never be apart, if I'm part of you."

Honum leið vel undir þessum tónum, hann söng fullum hálsi. Stúlkán hans beið í landi með tveggja mánaða gamlan strák í vögg. Hann hafði sjálfur keypt þetta barnarum fyrir jölin í Reykjavík. Vaktmaðurinn létt hugann reika og var ekki lengi að gleyma sér og skyndilega var hann kominn á æskustöðvarnar.

Hann ólst upp í þróngum firði sem alltaf var spegilsléttur og fagur. Það var nánast enginn munur á flóði og fjöru og

voru lítil og eingöngu notuð til að geyma báta en önnur hýstu heilu skipasmíðastöðvarnar. Lang vinsælasta íþróttagreinin var Kappróður. Kappróðurinn er knattspyrna Færeyinganna og enginn stenst þeim snúning á því svíði.

Ljósm.: Hinrik Bergsson.

Peir voru þrír saman félagarnir um það bil tíu ára og höfðu stolið heimilisbátnum og róid út með firði. Ferðinni var heitið í ákveðið bátaskýli þar sem verið var að smiða nýjasta og flottasta kappróðrabátinn. Það var verið að málá bátinn þegar heir komu damlandi. Tjörulyktin af botnfarvanum var svo mikil að bátnum hafði verið slakað svoltið niður sleðann. Hann stóð hálfur út úr skýlinu. Báturinn var líka tjargaður að innan. Peir sem unnu við bátinn voru tveir ungir braður ásamt föður sínum. Eldri bröðirinn var ákaflega stoltur þar sem hann var að málá nafnið „ORMURINN LANGI“ á kinnunginn.

Hann er kominn með hnút í magann af söknuði þar sem hann situr í brúnni og risfjar í huganum upp þessa löngu liðnu tíð. Það er ljúfsár tilfinning sem fylgir minningunni um alla þessa Færøysku árabáta. Það er gaman að horfa á fótbalta, en það er líka skemmtilegt að sjá flinkan færeying fara með árabát. Það er hrein unun að sjá þá róa. Smáatriðin eins og að setja á flot skipta líka mál. Peir hafa sérstakt lag á því.

Á heimleiðinni skall á svarta þoka fyrirvara laust og þessir þrír ungu sjómenn lenu i hafvillum. Liði var safnað til að leita að þeim. Peir fundust að lokum fyrir hreina tilviljun hinum megin á firðinum. Þar lá þriggja mastra skúta sem het „IVONNA“. Hún hafði legið þarna í mörg ár. Enginn þorði að koma nálegt þessari skútu vegna draugagangs. Premenningarnir fundust þarna seint um kvöldið löngu eftir að myrkrið var skollið á, eftir margra klukkutíma hrakninga.

Skömmu eftir þetta ákvað fjölskyldan að flytja til Íslands. Okkar maður var búinn að skjóta rótum og umhverfið allt hið yndislegasta. Það fylgdi því mikill dapurleiki að flytja burt, kvedja félaga sína, bátana og sjóinn. Þau drifu sig um borð í „DROTTNINGUNA“ seinast í júní á miðjum sjötta áratugnum og komu til Reykjavíkur í rigningu.

LANDBÚNAÐUR VAR MIKILL Í GRINDAVÍK ÁRIB 1955

Grindavík tók vel á móti þessari litlu fjölskyldu. Landbúnaður var mikill í Grindavík árið 1955. Kýr voru víða og margt sauðfé. Það er fagurt að sjá falega græn og vel sprottin tún rétt fyrir slátt. Prátt fyrir það voru ýmis ljón á veginum fyrir pollann. Hann þurfti að berjast við nýtt tungumál. Íslenskan

var þó ekki alveg ópekt í hans eyrum. Hann skildi sæmilega en átti bígt með að tala fyrst um sinn. Vaktmaðurinn kynntist fljótt nýjum félögum. Á fyrstu dögum sínum á þessu landi kom hann inn til fjölskyldu félaga síns þar sem hún var að ljúka við að borda hádegismat. Húsþóndinn sat til bords með sjó börnum sínum á ýmsum aldri og konan var að laga kaffi. Íbúðin var undir súð, en eldhúsið mjög stórt með tveim gluggum sem vissu út að sjó og dyrnar voru út á stigapallinn. Karlinn var mjög hress og þekkti foreldra hans vel frá fyrri tíð. Kampakáttur sagði hann „hvað segirðu gott gamli“. Færeyingurinn var vel upp alin og reyndi að vera kurteis að minnsta kosti í ókunnugum húsum og svaraði á þeirri fegurstu færøysku sem hann kunni og sagði: „PÚRA ONKI“. Það var eins og sprengju hefði verið kastað. Fjölskyldan náið ekki andanum af hlátri. Peir sem höfðu ekki alveg klárað að borda frussuðu restinni hver yfir annan. Á meðan þau blánuðu og hvítnuðu á víxl hljóp okkar maður felmtri sleginn niður stigann með two hunda á hælunum, skrikaði fótur og kútvælisti niður síðustu þepin og endaði úti á tróppum. Hann var fljótur að standa upp og hljóp eins og fætur toguðu beint af augum

eins lengi og þolið leyfði.

Reykjavíkurradio UNNUR CERES úr höfn í Grindavík heyrðist allt í einu skerandi í talstöðinni. Hrafn þriðji var að tilkynna sig út og fleiri netabátar fylgdu í kjölfarið. Hrafn annar, Þorbjörn, Porkatla, Gylfi Örn, Sgfús Bergmann, Áskell, Oddgeir, Geirfuglinn og Hópnesið.

HANN VAR SVOLÍTIÐ SKAPSTÓR OG FLJÓTUR UPP

Gamall maður bjó í gömlu húsi í miðju þorpinu. Þessi gamli maður var ofboðslega samviskusamur og mætti alltaf klukkan sex í vinnuna enda þótt hann aett ekki að byrja fyrir en klukkan átta. Hann vildi bara hafa allt tilbúið og vel undirbúið þegar fólkis mætti.

Petta var eins á kvöldin þá var hann í því að ganga frá og þrifa eftir að allir voru farnir heim. Þessi maður var

mjög hreinlegur og þrifinn, hvergi mátti sjást blettur og síst af öllu þegar um matvæli var að ræða. Aldrei fékk sá gamli borgað fyrir þessa aukavinnu, þetta var samviskusemi manns sem var fæddur á öldinni sem leið. Hann var svoltið skapstór og fljótur upp. Karlinn fór snemma að sofa á kvöldin, enda þreyttur eftir langan vinnudag. Hann svaf uppi í risi undir deinangruðu báru-

arlykt af honum. Hann hafði frá ýmsu að segja þessi maður. Hann hafði nýlokið við Tyrkjaránið eftir Jón Helgason. Peir Óli fóru mjög nákvæmlega yfir söguna, einkum þann hluta hennar sem átti sér stað í Grindavík. Peir rökktu aettir hiklaust aftur til Járnfruarinnar á Járngerðarstöðum.

Okkar maður byrjaði sína sjómennsku á Sæfaxa frá Neskaupstað. Útgerðarmaðurinn hét Garðar og skipstjóriinn hét Gunnar. Það var byrjað að beita niðri í Búeskúr og síðan var farið á net í byrjun marz. Petta var erfið vertið mikið um braelur og oft farið á sjó í brimi. Þorbjörninn var hæstur. Þorbjörninn var 74 tonn, byggður í Þýskalandi. Hann kom til landsins í desember 1959. Þessi vertið var sú þriðja. Þóri í Tröð var skipstjóri, Daddi í As-

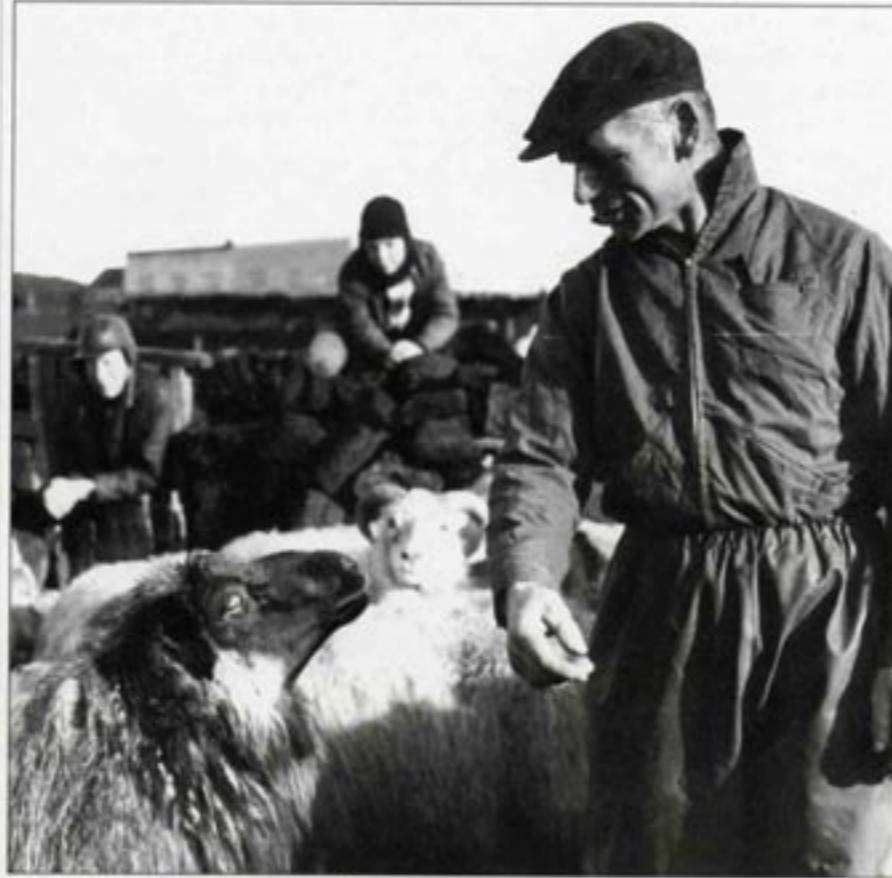
Sjómannadagurinn í Grindavík 1969. Ljós.: Ólafur Rúnar.

garði stýrimaður og Sverrir Jóhanns

fyrsti vélstjóri. Það var hörkulið um borð í þessum báti. Lilli á Grund var annar vélstjóri. Hásætnir voru Helgi í Bræðratungu, Hjalli í Miðbæ, Ragnar í Búðum, Jói í Sóltni, Gvendur í Höfn og Óli á Brimnesi. Kokkurinn var eini aðkomumaðurinn um borð. Hann var úr Kópavogi.

Skyndilega var öskrað upp í eyrað á vaktmanninum Færeyska sem var steinsofandi í stólnum og himinhá Festin framundan. Sjálfstýringin hafði misst valdið yfir bátnum og snuði honum í átt til lands. Stýrimaðurinn þaut skyndilega upp frá gjörunnu tafla. Honum fannst einhver yfirmátturlegur kraftur reka sig upp í brú.

Melurinn

Beggi og hrúturinn. Ljós.: Ólafur Rúnar.

POLY-ICE

TOGHLERAR

J. HINRIKSSON ehf.

Súðarvogi 4 - símar 588 6677 og 581 4677

„Framleiðendur togbúnaðar í áratugi“

Jólatúr á Halamið á togaranum Jóni Baldvinssyni RE 208 árið 1954

Það er búið að vera tólf daga stopp í landi. Togarinn var í slipp, þessari venjulegu árs klössun á kötlum. Flestir orðnir blankir og fegnir að nái attí loks að fara aftur út á sjó. Ekki skemmir það útþrána. Sagt er að við eignum að sigla með aflann til Þýskalands því opnast hafi markaður fyrir ferskan fisk í Hamborg. Orðið sigling hafði vissan afintýraljóma yfir sér. Söldagur átti að vera 27. desember. Við kokkarnir fórum á skrifstofuna hjá útgerðinni í sambandi við kostlistann, en þar réðu þeir mestu um, hvað við fengum út í túrin. Fannst okkur þeir helviti duglegir að strika út af listanum ef við reyndum að bregða út af því vanalega. Þess vegna var kostur að mestu eins túr eftir túr. Samt ágætis matur. Nú vildum við vita hvort togarinn yrði úti á sjó um jölin. En skrifstofumennirnir fullyrtu að svo yrði ekki. Samt fengum við einn kassa af eplum. Ferskir ávextir fengust sjaldan nema um jól á þessum tíma.

Í aðgerð á Halamiðum.

er svo mikill að grylukerti myndast á sjóhöttum strákanna og frosthéla á andlitin í næturkuldanum. Sjóstakkarnir stóðu sjálfir. Oft komu strákarnir í kokkhúsgettina, áður en þeir gerðu tilraun til að fara úr stökkunum til þess að láta þá þiðna aðeins í hitanum áður en haldið var í matinn. Þeir reyndu samt að halda góða skapinu og sögðu, ef við náum 100 tonnum þá verður einhver hinna togara Bæjarútgerðarinnar láttinn lána okkur fisk í viðbót svo haeft verði að sigla. Eftir fimm daga eru sumir farnir að vera vondaufir, við erum aðeins búnir að fá 50 tonn og komin braela. Við stínum til lands og leggjumst undir Grænuhlíð, þar fór sá solarhringur.

ALDREI VERÐ ÉG SVO GÖMUL AÐ ÉG GLEYMI HLJÓÐINU PEGAR FINGURNIR BRUSTU Í SUNDUR.

Einn daginn slasaðist annar stýrimaður, gerðist það um vaktaskipti. Ég var að koma úr búrinu og metti honum í ganginum fyrir framan bordsalinn. Hann spurði mig hvort ég ætlaði að drepa sig með því að pipra svona steikina. Ég stjakaði við honum, en í veltningnum hálf missti hann jafnvægið og greip í falsið á hurðinni sem var opnuð í sömu mund. Inn kom maður af dekkvaktinni og skeltti aftur hurðinni og tók þá framan af tveimur fingrum stýrimannsins. Aldrei verð ég svo gömul að ég gleymi hljóðinu þegar fingurnir

Ljósm.: Hannes Pálsson.

brustu í sundur.

Nú var trollið tekið inn í hvelli og keyrt á fullri ferð til Ísafjarðar. Haft var samband við sjúkrahúsíð þar. Kom löðsbátur á móti okkur með læknir og tók stýrimanninn um bord. Petta slys setti mikinn skugga á túrin, því öll áhöfnin var eins og stór fjölskylda sem saman tók þátt í öllu, baði sorg og gleði. Við Dísá sáum fram á að þurfa að baka til jólanna, þó lítíð væri til og engar kökuuppskriftir.

„HART Á MÓTI HÖRDÚ SAGÐI SKESSAN ER HÚN SKEIT Á MÓTI SKRUGUNNI“.

Mundi ég þá eftir að einn kokkur sem ég þekkti á Hafnarfjarðartogara var bakari. Báðum við loftsketymanninn okkar að kalla á togarann. Bakarinn sagðist ekki vera með neinar uppskriftir, hann notaði bara lúkuvigt og lúkurnar á sér væru mikil stærri en minar. Pakkaði ég honum fyrir góðar og gagnlegar upplýsingar. Við Dísá fórum svo í jölabaksturinn og giskuðum bara á hlutföllin, virtist það bara

meðlæti kallað „Fjörtán hundruð.“ um bord. Strákarnir sögdust fá þetta með kaffinu fjörtán hundruð sinnum á ári. En eins og allir vita er unnið á vöktum allan sólarhringinn á togrum og alltaf verið að borda. Þeir þurfa mikil í sinn maga þessir íslensku Hrafnistumenn. Ekki man ég eftir neinum sem var í megrun, þó sumir væru í góðum holdum.

VÍÐ PAÐ MAGNAÐIST SPENNINGURINN

Pann 18. desember breyttist fiskirið til batnaðar, þá fóru að vera 2 pokar í lagi. Við það magnaðist spenningurinn mjög um það hve lengi svo góð veidi gæti staðið yfir. En nú er að verða vatns- og sigarettulaust. Vonin um að verða inni fyrir jól er lítil og enginn jólamatur til. Eplakassinn ekki nema hálfur því einhverjir fingralangir hafa verið að laumast í hann, þó enginn vilji taka á sig sökina. Við systurnar erum búnar að baka sex sortir af smákökum og tvær sortir af hnobiðum tertum hvítar og brúnar, og erum stoltar af. Nú

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum famingju- og fieillaóskir á sjómannadaginn

Staðarkaup

Sími 426 8065 og 426 8181 - Fax 426 8701

Vélsmiðja Þorsteins ehf.

Seljabót 3, Grindavík - Sími 426 8540 og 852 5421 - Fax 426 7540

**Önnumst allar viðgerðir á verkstæði og úti í bæ
Allt frá snúrustaurum upp í skuttagara.**

Öll alhliða vélsmiðjuvinna fyrir útgerðir, skip og fiskvinnslu

Eigum flestar tegundir af smiðaeftini. Smiðum úr járn, áli og ryðfríu stálli ásamt rennismiði og uppsetningu á vökvakerfum. Höfum fyrirlikkjandi háþryustdælastöðvar, slöngur, fittings, rör, síur, dælur, barka, mæla, vökvastjórnloka, magnioka og fleira. Einnig flestar rafsuðuvörur frá Klif hf. og mikil úrvál af boltum í millimetra- og tommumáli.

Almennar bílaviðgerðir

Hófum á lager til bílaviðgerða bremsuhluði, timareimur, óxulhosur, kveikjuhluti, viftureimar, kerti, kertapræði, vinnukonur, allar ljósaperur og einnig útvegum við aðra stærri varahluti í bíla með stuttum fyrirvara. Smyrjum allar tegundir bíla, skiptum um síur og olur.

Látið fagmenn vinna verkið fljótt og vel!

stríða strákarnir okkur á að við verðum kölluð heim fyrir jól og við búnar að eyða hvildartíma í bakstur, því aftur dregur úr aflabréögðum. Daginn fyrir Þorlák fer ég upp í brú að tala við karlinn. Svarar hann mér illa til er ég spyr hann hvort við verðum úti á sjó um jól-in eður ei. Við erum alveg að verða vatnslaus. Þess utan enginn jölaglaðningur og finnst okkur illt að vera á veidum um jólin og geta ekki gert einhvern dagamun í mat fyrir strákana.

„HVAÐ KALLAR PÚ JÓLAGLAÐNING“ HREYTTI KARLINN ÚT ÚR SÉR

„Hvað kalla þú jölaglaðning“ hreytti karlinn út úr sér.. „Það þarf nú ekki að vera annað en smávegis af hangikjöti til að gera daginn frábrugðinn og vatn til að þvo af sér skítinn. Því eins og þú veist er farið að skammta vatnið“ svara ég hálf skelkuð yfir geðvonskunni í karlinum. „Hangikjöt er það versta sem ég fái“ urraði hann á eftir mér er ég snaraðist út úr brúnni með þá hótun á vörunum að þeir fengju þá ekkert að borda á hátiðinni. Karlinn hellti sér þá yfir bráðsaklausan loftskeytamanninn. „Svona eru þessir helvitis kvenkokkar, sulla og bruðla með vatnið og eyða á tíu dögum því sem ætlað er að endast í þrjátíu til fjörutíu daga.“ Í ljós kom svo seinna að tveir vatnsgeymanna höfðu sprungið í frostinu þegar skipið var í slipp og láku vatninu.

Svona fór aflaleyti oft í skapið á karlinum okkar, þó hann léti það ekki bitna á okkur kokkunum. Er þetta eina skiptið sem ég man eftir að hann svaraði mér í hryssingslegum tón.

ENGINN VÉLAKLIÐUR, ENGIN HREYFING

En viti menn morguninn eftir vöknudum við í kyrrð. Enginn vélakliður, engin hreyfing. Drifum við okkur fram úr kojunum til að gá hvað valdi, jú við vorum í höfn á Flateyri. Um bord kom reddari, Sturla að nafni, mikil hlýlegur maður tilbúinn að aðstoða okkur með innkaupin. Bauð hann okkur heim í kaffi. Tók frú hans okkur vel. Við þóttum nú hálfgerð furðufyrirbaeri, kvenkynskokkar á togara um hávetur. Vorum við víst þær fyrstu í þessu starfi. Man ég eitt atvik í því sambandi. Háseti ráðinn um bord miðti mikil við skál og sofnaði á bekk í bordsalnum. Þegar hann vaknaði alveg ringlaður

Ljósm.: Sig. Guðmundsson.

Sturlu og frúar fórum við í jólainnkaupin. Hangikjötíð keypt og nautakjöt handa karlinum. Ekki er hægt að gefa honum á jólunum það versta sem hann étur að eigin sögn. Margt fleira fengum við í sambandi við mat og geymar voru fylltir af vatni. En vegna þrelsóta við þá á skrifstofunni í Reykjavík (því lítið voru bein farin að harðna í nefi), keyptum við jólaskraut, kerti, selgæti, vindla og annað smávegis sem okkur fannst tilheyra fyrir eigin peninga. Um kvöldið sem var Þorlákskvöld og margt að gera, safnaðist setuliðið svokallaða saman í bordsalnum. Sumir þvoðu veggi, bekki og bord. Aðrir klipptu

HANGIKJÖTİÐ KEYPT OG NAUTAKJÖT HANDA KARLINUM

Sný ég mér aftur til Flateyrar. Þegar við vorum búnar að njóta gestrisni

Sendum sjómönum, fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum hamingju- og fieillaóskir á sjómannadaginn

VÍSIR

FÉLAG SKIPSTJÓRNAR MANNA
Á SUÐURNESJUM

Hafnargötu 90 - 230 Keflavík - Sími 421-4942

FJÖLBRAUTASKÓLI SUÐURNESJA

Sunnubraut 36 - 230 Keflavík - Sími 421-3100

Fyrirhugað er að hefja kennslu á sjávarútvegsbraut næstu haustönn. Námið er til tveggja ára (4 annir) og veitir takmörkuð réttindi til skipsstjórnar og vélgaæslu og er undirbúningur fyrir framhaldsnám í skipsstjórn.

Skólameistari

niður glitpappír og bjuggu til mísastiga og annað til skreytinga í salnum, en ekkert mátti hengja upp fyrr en á aðfangadag. Í kokkhúsini var soðið og mallað, mikill jólahugur var í okkur. Fiskirfið var sæmilegt og gott veður. Svo rann aðfangadagur upp, við vorum á Halanum, eftir hádegi er farið að hengja upp skrautið í bordsalnum og stungið saman nefjum. Skildi karlinn halda veiðum áfram eins og venjulegur dagur væri eða stoppa meðan bordað er? En um þrjúleytið heyrðist öskrað úr brunni „trollið inn.“ Þetta kall var eins og klukknahljómur í okkar eyrum. Vélar voru settar á haega ferð og allir sem voru á dekkvakt fóru að þvo sér og raka. Klukkan tæplega sex voru allir sestir að jólaborði. Á bordum var hangikjötið margum talaða, jölagratur með rúsinum, rjóma og möndlu. Möndluverðlaunin voru konfektkassi, sá stersti sem fíkkst á Flateyri. Vonuðumst við til að sá sem fengi gæfi með sér. Sérréttur var fyrir karlinn. Hann var samt ekki ánægður með að fá ekki sama og hinir, því hangikjöt var ágaett, þegar vel lá á honum. Við höfðum keypt lítil jólatré, sennilega 20-25 sm á

hað og við límdum þau með heftiplástri á bordin.

FULLORDNU SJÓMENNIRNIR SEM HOFÐU VERIÐ TUGI ÁRA Á TOGURUM OG FLEST JÓL Á SJÓ VORU MED TÁR Í AUGUNUM

Fullordnu sjómennirnir sem höfðu verið tugi ára á togurum og flest jól á sjó voru með tár í augunum er þeir settust til bords, svo glaðir voru þeir yfir þessari litlu kerta og jólaskreytingu, sem í dag mundi ekki þykja mikil til koma. Allir hlustuðu á jölaguðspjónustu í útvarpinu. Þegar hún var búin voru lesnar kveðjur til sjómannna á hafi úti. Við fengum flest kveðjur að heiman og man ég að þulurinn breytti mínu nafni í karlmannsnafn en stamaði á dóttir. Varð hann að leiðréttu sig í tvígang. Svo kom Dísus nafnið á eftir. Enginn karlmaður gat heitið Dís og hefur hann orðið að trúa að kvenfólk væri í áhöfn skipsins. Hentum við gaman að þessu.

Stuttu eftir að kvöldkaffi með kökum, vindlum og sælgæti var búið, var trollið sett í sjó aftur og jölin um garð

gengin hjá okkur. Fiskirfið fór dagbatnandi. Aðfaranótt 27. desember vorum við í Reykjavík og lögðum af stað sama dag áleiðis til Hamborgar. Þar seldom við fenginn afla 2. janúar 1955 og fengum gott verð fyrir hann.

Þegar ég í huganum lít til baka yfir þessi þrjátíu jól sem ég er búin að lifa síðan, finnst mér alltaf að yfir þessum jólum hafi verið sönnust jólahelgi. Engar gjafir. Jólfötin hreinn vinngalli. Brún og sjóbarin andlit sem ljómuðu af sannri gleði.

Skrifað í nóvember 1985
Jóhanna Pétursdóttir

Pessi grein er birt áður í Reykjanesi, blaði sem kom út um tíma hér á Reykjanesskaganum. Er hún endurbirt hér með góðfuslegu leyfi höfundar.

B/v Jón Baldvinsson strandaði við Reykjanes 30. mars 1955 og var áhöfninni allri bjargað af Björgnar-sveitinni Porbirni, alls 42 mönnum.

Pað skal tekið fram að Jóhanna var í frii þegar það gerðist.

Ritstjóri.

Ljósmynd: Hannes Pálsson.

Kokkurinn á Bjargbóri!

Ég var bara krakki þá, ekki orðinn unglungur, og fylgdist af áhuga með því sem fullorðnir voru að gera.

Það er mér í fersku minni hvaða aðstæður urðu til þess að kokkar urðu ómissandi á vertíðarbátum Grindvíkinga og reyndar um land allt og hvernig aukahlutur kokka, sem nú eru kallaðir matsveinar, varð til.

Það fyrsta sem ég man eftir í sambandi við mat á vertíðarbát var að fáðir minn var að bólva bitakassanum. Var þetta kassi nokkur hvítur á lit, en með svörtum blettum í botnинum. Í kassa þennan var láttinn matur fyrir næstu sjóferð, í þessu tilfelli af ráðskonu í Samvinnubrægganum sem sá um matargerð hjá útgerð þessari um árabil. Það sem mér fannst minniverðast um kassa þennan, hversu vondlykt var úr honum. Einu sinni í landlegu kom pabbi heim með kassann, mamma skribbaði hann og þvoði, þurrkaði yfir eldavélinni og málædi hann hvítan, en nokkrum dögum seinna var hann aftur orðinn svartur í botnинum. Var lítið haegt við þessu að gera og þótti mónum skömm að gera veður út af þessu.

Faðir minn þjádist af magasári þessi árin, fíkk hann við því flóskur af hvítum vökva, vondum á bragðið og þurfti að drekka góðan sopu kvölds og morgna, sem virkaði þó skammt. Hafði hann á orði að magaveikin væri bitakassanum að kenna en ekki ráðskonunni í Samvinnubrægganum, sem sumir töldu ábyrga fyrir öllum magavillum hjá mónum í þeirra þjónustu.

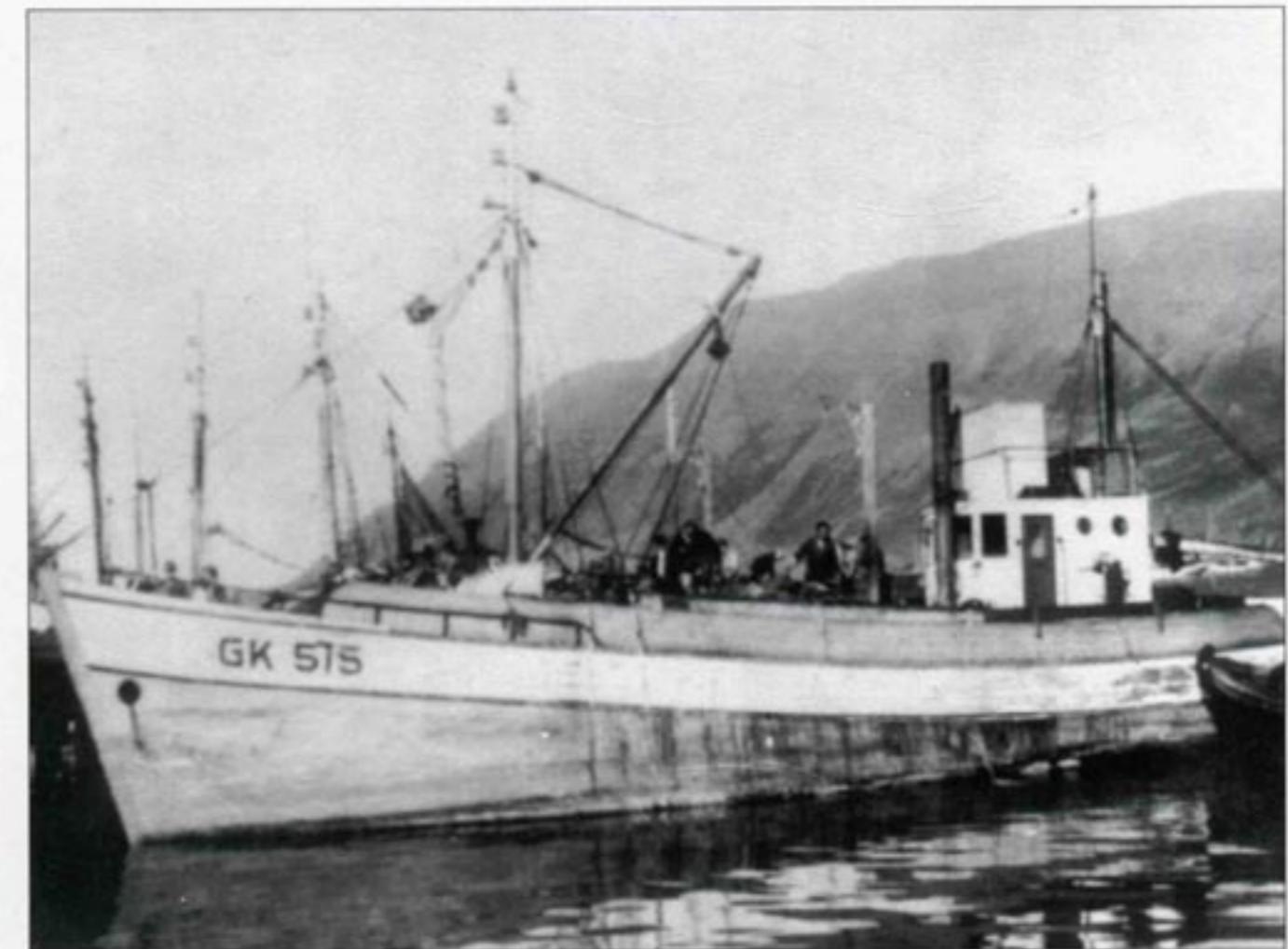
Einhvern tíma, trúlega þegar ég var 10 eða 11 ára var ég áheyrandi að því að Júlli Dan, frá Brautarholti átti í vandræðum með að fá ráðskonu fyrir næstu vertíð, en hann gerði út báttin Bjargbór GK 515. Bjargbór var 36 tonna Landsmiðjubáttur eins og Týr sem faðir minn var skipstjóri á. Faðir

Sigurpáll Einarsson á titteveiðum. Ljós. Ólafur Rúnar.

minn bauðst til að hringja í frænku okkar að Eystri-Mörk undir Eyjafjöllum, en hann hafði útvegað henni ráðskonustörf nokkur undanfarin ár, bauð hann henni starfið hjá Júlla. Kona þessi bráð hin versta við og sagðist hvergi fara., Hingað til hefði hún komið ólétt heim af hverri vertíð og ekki næstu vertíð, en hann gerði út báttin Bjargbór GK 515. Bjargbór var 36 tonna Landsmiðjubáttur eins og Týr sem faðir minn var skipstjóri á. Faðir

Dan. Jón nokkurn norðan af Sléttu sem kokk á Bjargbór. Þar sem engin var ráðskonan og þar með óþarfí að hafa bragga urðu Jón og tveir Færeyingar að búa um bord. Fíkk Jón 1/4 hlut sem aukahlut fyrir kokkstarfið. Var fljólega umtalað í Grindavík að það væri kokkur á Bjargbór, þar væri heitur lúkar, heitt kaffi allan sólarhringinn, hafragrætur á morgnana, soðning í hádeginu og jafnvæl bakkelsi

Bjargbór GK 515. Ljós. Ólafur Rúnar.

seinnipartinn.

Sem krakki vissi ég lítið sem framför fyrr en á sumardaginn fyrsta, en þá fengum við að fara í róður. Móðir mír réð því að ég sékk að fara með Bjargbór, því Helgi bróðir minn fékk að fara með pabba á Tý. Það þótti óráðlegt í þá daga að fleiri en tveir úr sömu fjölskyldunni færði róður á sama bátnum.

Þegar komið var á bryggjuna um morguninn, gerðu skipverjar á Bjargbór óspart grín að þeim á hinum bátnum, sem voru að maeta með hvítmálaðan bitakassan, svartan í botnинum, létu þá vita að heitt væri á könnunni og kokkurinn að hita hafragrætin.

Var nú búið um mig í koju í heitum lúkarnum. Ósjálfrátt vorkenndi ég bróður mínum að hírast í köldum lúkarnum á Tý. Þegar komið var út sundið gaus þessi óhjákvæmilega slagvatnslykt upp úr kjalsoginu, sú sama og úr bitakóssunum og gerði mig sjóveikan.

Í lúkarnum voru sex kojur, þríhyrnt borð, olíuel davél og hvítur emíleraður

vaskur. Var vaskur þessi hinn mesti þarfagripur. Á köldum nótum migu íbúar lúkarsins í vaskinn, þvöðu sér upp úr honum og vöskuðu upp. Þar var hnoðað í brað og undið úr flíkum, úr vaskinum rökuðu menn sig líka og burstuðu tennurnar, þar var líka soðningin þrifin og saltfiskurinn útvatnadrur. Á þessum sumardegi fyrsta hefur sjálfsgagt allt gengið fyrir sig með edlilegum hætti, en nokkuð nýtt fyrir mig sem var bara krakki. Ekki man ég hvort fíkkst fiskur eða ekki, allur minn hugur var við þennan einstaka mann „kokkinn“ sem var sá cini í flota Grindavíkur, og umtalaður hvar sem var. Hann var síðastur úr lúkarnum og fyrstur niður, hellti á kaffi, sauð ýsu og smurði brað.

Eftir að byrjað var að draga færði hann kallinum kaffi og fór síðan að blöðga. Það var létt yfir mónum, farið að líða á vertíð. Lúkarsúar höfðu um páskana, nokkrum víkum áður, fengið að fara í bað og þvo af sér flíkurnar hjá Völu á Skála (nú Lundi) sem var ráðskoná í gamla skólanum austur í hverfi.

Færeyingarnir áttu að fara heim með Drottningunnini 9. maí og Jón heim í sauðburðinn á sama tíma, en þar hafði hann bú með konu, krökkum, belju og nokkrum rollum.

Í tilefni dagsins var gerður dagamunur, fíkk Jón kokkur frí af dekki síðustu trossuna, því nú átti að steikja kleinur. Hélt ég mig í lúkarnum og fylgdist með Jóni þar sem hann vaskaði upp, fór úr gömlu skyrtunni og í nýþvegna frá páskum. Hann notaði þá gömlu í að þurrka upp og þvo vaskinn og borðið, fór síðan að hnoða í kleinur. Þeir á Tý voru að draga við hliðina á okkur þarna á Mölvíkinni, mikil vorkenndi ég bróður mínum sem hafði ekkert annað að éta en harðar flatkókur með slagvatnsbragði, meðan við á Bjargbór óðuðum í okkur ný steiktum kleinum. Auðséð var á ótrúlega hreinu lúkarsúarinni í báti þessum að þar var hnoðað í brað og kleinur.

Fyrir næstu vertíð vildu allir hafa kokk. Var það af flestum útgerðamónum talid sjálfsgagt, því þá losnuðu þeir við að halda bragga með ráðs-

Týr GK 450. Í baksýn sést gamla braðsluskipið Hæringur. Ljósm. Ólafur Rúnar.

konu. Frægð kokksins á Bjargþóri barst einnig til Færeyja, og ófá símtölin þurfti Fjóla á Grund að afgreiða þegar sarnið var við menn þaðan. Í þessum milliríkjjasamningum var skilyrði af hálfa færeyinga „KOKKUR UM BORD“.

EKKI voru allir sáttir við þetta og man ég eftir þrasara einum sem taldi kokka ekki til manna og vildi engan slíkan um bord hjá sér, en félst á það þegar menn sögðust frekar fara á völlinn en kokklausir á vertið. (Á þessum árum var samkeppni við herinn um vinnuaf). En þá taldi hann af og frá að borga aukahlut fyrir þennan ómaga, þó hann kynni að elda hafragraut. Þeir væru á minnsta bátnum og réru í lengsta lagi vestur í Staðarbrún. Kokkurinn nýráðni sagðist frekar fara á völlinn en að vinna fyrir minna en aðrir

kokkar. Þótti þrasara þessum ráðlegra að láta undan, en tapa af vertiðinni.

En deiluaðilar vildu fá þetta skjalfest. Var þá kvaddur til Svavar oddviti

en hann var formaður Verkalýðsfélagsins og að auki útgerðamaður og í stjórn frystihússins. Hlustaði hann á sam-

komulag kokka og útgerðamanna, hélt

síðan heim og setti fund.

Samningurinn var að framvegis skyldu vera kokkar

á vertiðarbátum frá Grindavík og þeim borgaður 1/4 hlutur umfram há-

seta. Þar sem enginn annar var á fundinum, tók hann í höndina á sjálfum sér

og skrifði undir fyrir hönd beggja aðila og var deilunni þar með lokið.

Fundargerð þessi hefur aldrei fundist, hefur sennilega verið brennd með öðru dóti sem féll af borðum oddvitans í þá tið.

Petta frumkvæði Grindvikinga barst

víða og var tekið upp í öðrum verstöðvum. Samningur um aukahlut er enn óbreyttur um land allt eftir meira en 40 ár.

Jón kokkur var í áraraðir kokkur á

ýmsum bátum frá Grindavík, og fyrir-

mynd annara kokka, man ég síðast eftir honum á Von frá Grenivík sem gerð

var út af Gjögri h/f. Þá var ég sendill

hjá kaupfélagini og hjólaði með kost í

bátana, oft vék Jón að mér kökubita og

minntist róðurins á sumardaginn fyrra

þegar ég fór með þeim á sjó og minnst

er hér á undan.

Með bestu kveðju til
alla Grindvikinga.

Sigurpáll Einarsson,
Ástralíu

Sendum sjómönum og fjölskyldum þeirra hátiðarkveðjur á sjómannadegi

Grindavík

Bláa Lónið

Grindin hf.

Verkalýðsfélag Grindavíkur

Verslunin Málmey

Verslunin Bláfell-Ásgarður ehf

Víkurberg GK-1

Oliusamlag Grindavíkur

Sigmar Eðvarðsson

Festi hf.

Pórshamar GK-75

Sjómannastofan Vör

Bókabúð Grindavíkur

Hælsvík hf.

Hafberg GK-377

Fiskmarkaður Suðurnesja

Vátryggingarfélag Íslands

Lyftaraþjónusta Grindavíkur

Öxl hf.

Sigrún GK-380

Selháls hf.

Dorsteinn Gíslason GK-2

Sigurjón Jónsson - Vinnuvélar

Sólmynd hf.

Lögbók

Blómabúð Sóloveigar

Tryggingarmiðstöðin - Flakkarinn

Rafborg hf.

Samband sveitafélaga
á Suðurnesjum

Krosshús

Tæknivík

Reykjaneshær

Íslandsbanki Keflavík

Kaupfélag Suðurnesja

Verkalýðs- og sjómannafélag
Keflavíkur

Vélstjórafélag Suðurnesja

Útvegsmannafélag Suðurnesja

Verslunarmannafélag Suðurnesja

Lífeyrissjóður Suðurnesja

Garður

Gerðahreppur

Verkalýðs og sjómannafélag
Gerðahrepps

SLYSAVARNIR OG BJÖRGUNARSTÖRF

Allir sem einn verða að halda vöku sinni þegar slysvarnir og björgunarstörf eru annars vegar. Það er ósk okkar allra að koma heim heilir af hafi, koma að landi með slysalausan túr hitta sína nánustu, því slikar stundir eru dýrmætar, jafnvel með skipbrotsmenn innanborðs sem greipar Ægis hafa reynt að ná til sin.

Má með sanni segja að sjómenn og slysvarnafólk í Grindavík hafi snúið bökum saman, hvað slysvarnir og björgunarstörf varðar. Það segja verkin sem framkvæmd hafa verið af sjómönnum sjálfum eða af slysvarnafólkini. Peir sem hafa skoðað slysvarnar og björgunarsöguna t.d. Árbækur S.V.F. eða Þrautgöðir á raunarstund, þá er engum blöðum um það að fletta að slíkt er staðreynnd, samstarfið milli sjómanna og slysvarnafólk i Grindavík er og hefur verið til fyrirmynadar, og öðrum til eftirbreytni.

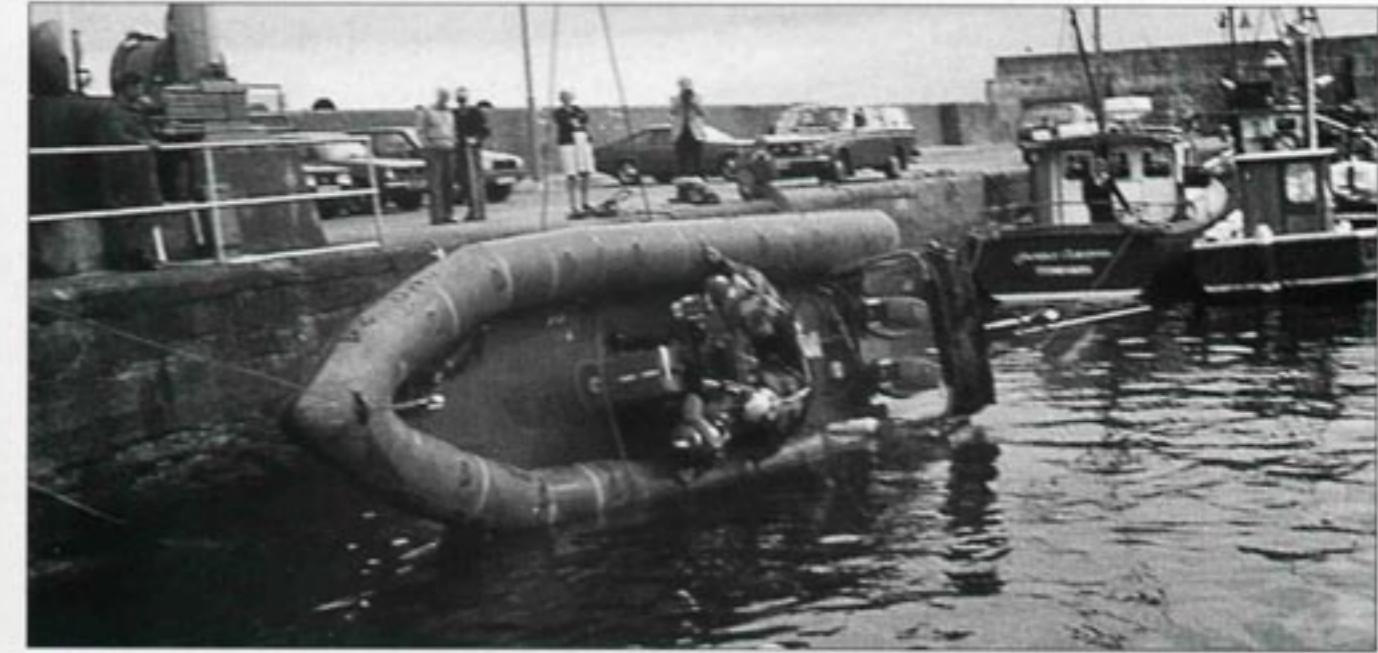
Til að slíkt fyrirmynadar samstarf haldist, verða allir að halda vöku sinni, hvernig þá? Til dæmis að halda sameiginlegar æfingar reglulegar innan eða utan hafnar. Æfingar hafa það í för með sér að menn og búnaður ná saman, menn

Samning
björgunarþáta
á suðvestur-
landi utan við
Grindavík.

Gamli Oddur V. Gíslason.

Björgunarsveitarmenn á námskeiði í Englandi.

vita þá að hverju þeir gagna þegar í nauðina rekur. Því ekki má gleyma að vel þjálfuð áhöfn er besta björgunartækið. Æfingar og þjálfun hafa það í för með sér að menn hafa búnaðinn og skipið í lagi, fara að hugsa og framkvæma í slysvörnum sem er stærsti lykilinn að fækkan slysa til sjós.

Til aðstoðar og björgunar eru menn enn betur í stakk búnaðir eftir reglulegar æfingar, fyrir sjálfan sig og aðra, enda hefur það oft komið fram. Eitt af því mikilvægasta í leit og björgun er að vita af hvor öðrum, einnig að vera í góðu fjar-skipta sambandi, tryggja að haldinn sé dyggilegur útvörður

og góð hlustvarsla. Enda hafa sjómenn Tilkynningarskyldu íslenskra skipa, til að vita hvaða skip er næst ef aðstoðar eða björgunar er þörf, ekki má gleyma að íslensk skip og bátar eru til taks fyrir þær flugvélar sem í hafinu lenda.

Prátt fyrir alla tækni, sjálfvirkni í búnaði, kemur ekkert í staðin fyrir okkar árvekni og gætni í störfum okkar.

Vil ég óska öllum sjómönnum til hamingju með daginn. Megi Guð og gæfa fylgja störfum ykkar.

Einar Órn Jónsson
Slysvarnafélagi Íslands.

Eldvarnir örugg leið

Slökkvitækjaþjónusta, hleðsla og viðgerðir.
Slökkvitæki-eldvarnarteppi-reykskynjarar.

Reykköfunartæki, prófun, viðhald og viðgerðir.

Polprófum slökkvitæki og háþrystikúta.

Viðurkenndur þjónustuaðili báta og skipa.
Viðurkenndir af Brunamálastofnun ríkisins.

Slökkvitækjaþjónusta
Suðurnesja

Iðavöllum 3B - Keflavík - Sími 421 4676

Sendum sjómönum og fjölskyldum þeirra hátiðarkveðjur á sjómannadegi

Sandgerði

*Verkalyðs- og sjómannafélag
Sandgerðis*

Reykjavík

*Farmanna- og
fiskimannasambandið
Sjómannasamband Íslands
Vélasalan
Lögmannastofa Arnmundar*

Backman hf.

Brimrún

Hampiðjan

Ísmar hf.

EIMSKIP

Við greiðum þér leið

Grótta vélbátaábyrðartrygging

Alþýðusamband Íslands

Visa Íslands

Marel hf.

Toyota,

P. Samúelsson

Hafnarfjörður

*Sjómannafélag Hafnarfjarðar
Vélsmiðja Orms og Vígundar sf.
Brunnar hf.*

Vestmannaeyjar

*Sjómannafélag Jötunn
Net hf.
Vestmannaeyjahöfn*

Neskaupsstaður

*Tröllanaust
Síldarvinnslan Neskaupsstað
Vélaverkstæði Guðmundar
Skúlasonar*

Akureyri

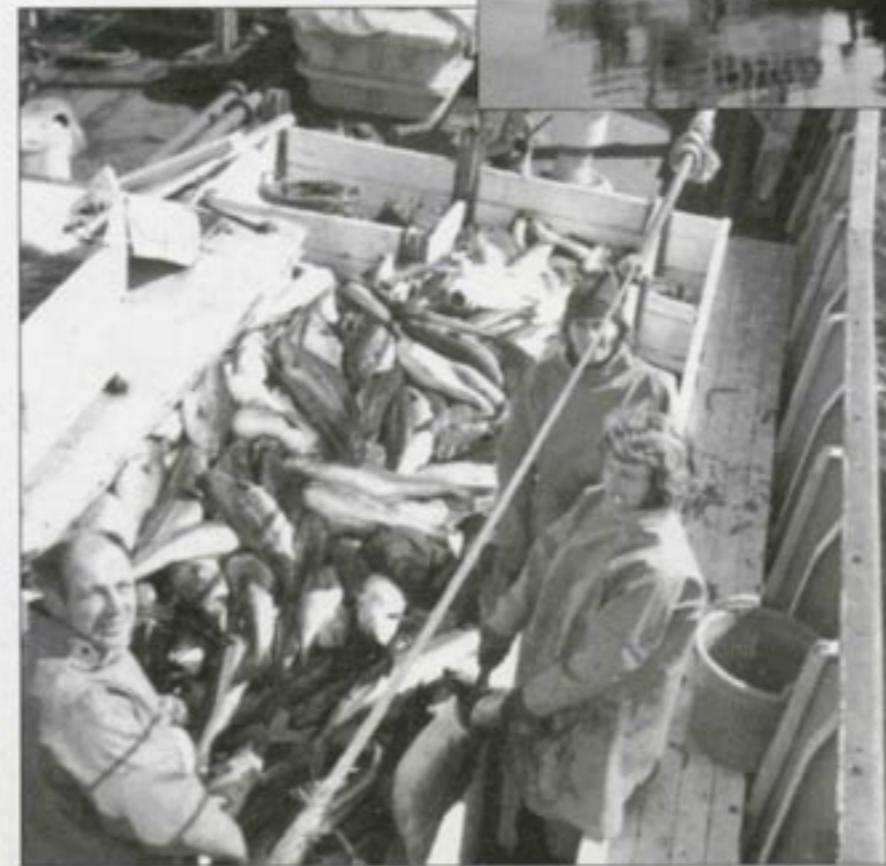
Sjómannafélag Akureyrar

Pá var gaman!

Pegar ritstjóri Sjómannablaðsins stoppaði mig á fornun vegi nú í vetur og bað mig að skrifa grein í blaðið, þá varð mér orðfall. Það þaut í gegnum hugann „hvað á ég að skrifa um?“, hvað var það sem stóð upp úr frá minni sjómannstið, ég mundi ekki eftir neinu á þessu augnabliki. En samt sagði ég já og hugsaði, það hlýtur eitthvað að koma úr minninganna sjóði þegar maður leggur hausinn í bleyti. Oft kom þetta upp í hugann næstu daga og vikur, en allt í einu mundi ég eftir einu, sem var óskaplega skemmtilegt og hefur verið að rifjast upp.

Ég var þá á m/b Ársæli Sigurðssyni Gk 320. Eigendur hans voru þá Erling Kristjánsson skipstjóri, Ásmundur Jóhannesson stýrimaður og Sigríð Björnsson vélstjóri. Við vorum á netnum, ekki langt frá Ingólfshöfða, en höfðum færarúllur með, okkur til gamans, til að dunda okkur við, þar sem

Ársæll Sigurðsson GK-320 að koma úr röðri.
Myndin er tekin árið 1974.

Verið að gera að góðu ufsahali þó ekki því sem sagt er frá í greininni. Frá vinstrum Simmi, greinarhöfundur og Gunnar Magnússon (Btíllinn). Myndin tekin á trollveidum 1975.

ekki var dregið nema annan hvern dag. Jæja, eitt kvöldið var kíkt á sandhól, sem er suðaustur úr höfðanum og þar virtist vera heilmikil löðning. Það voru settar út 10 rúllur og 5 önglar á hverja. Drepíð var á vél og látið reka. Það var ekki að sökum að sprýja, að allir fundu strax kippi í farið. Var þá farið að hifa upp og var þá stórusí á hverjum öngli, og því líkum boegslagangur, að allt fór í flækju, því stutt var á milli rúllanna. Þeir voru kraftmiklir, frá 10 - 20 kiló stykkið. Það var eins og sjórinn iðaði af „stórhvolum“ meðfram allri lunningunni.

Þá var hafist handa við að ná þeim upp, en gekk illa, því nokkuð hátt þurfti að lyfta þeim og var þá gjarnan sá næsti kominn á loft þegar sá hinn efri var að sleppa innfyrir lunninguna.

Urðu menn hreinlega að vera tveir við hverja rúllu til að einhver árangur nædist í því að koma þessum skepnum um bord. Þegar þessu fyrsta rennsli var lokið, var fækkað í 2 - 3 öngla á hverju færi og skipt liði. Við gátum ekki

Sjómannabragur

Sjómaðurinn síkáti
hann sést hér oft á bryggjunni,
allt frá hressum unglindi
upp í gamlann karl.

Par rabba þeir um rifið troll,
rok og brælu í dúr og moll,
Kvótabrask og kvennafar
af kappi rætt er þar.

Porskinn meiga þeir ei fá.
Nei, það er alveg af og frá.
En ef þeir mundu afla vel
þá einkum skötusel,
rauðmaga og karfakóð
og kæmust þeir á ufsaslóð,
þá er þeim borgið allt sitt líf
og ekkert kvótastríð.

Sólrún Guðmundsdóttir

Einar Símonarson, Helgi Einarsson og Einar S. Helgason.

haft nema aðra hverja rúllu í gangi í einu.

Pess vegna var samið um, að þegar fiskur af fyrsta öngli væri kominn innfyrir, mátti sá við hliðina renna. En það burfti ekki að renna nema rétt niður fyrir yfirborð, þá mátti fara að hifa inn aftur, því þá var komið á þessa þejá öngla og hamagangurinn byrjaði. Allt byggðist á að vera nógu snöggr að innbyrða, svo allt feri ekki í flækju, því spretthardir voru þeir. En þó menn væru snöggrir, voru oft tafir vegna þess að þeir náðu að flækjast í fierum þeirra á þarnaestu rúllum.

Þvílikan hamagang hafði ég aldrei séð, og hef ekki séð síðan, en ég hafði ekki verið á fierum áður og var þetta því nýtt fyrir mér.

Veður var stillt og rekið því rólegt. Menn hreinlega gleymdu tímanum við að landa þessum stóru og fallegu ufsum, sem sjást varla sterri nú til dags.

Allt í einu tók undan og fiskurinn virtist gjörsamlega horfinn. Þá kom í ljós á dýptarmælinum að öll lööning var horfin, við vorum komnir út úr fiskirsinu. Þá var sett í gang og keyrt á hólinn að nýju, en okkur hafði rekið talsvert frá honum. Þá kom ekki högg á mæli og var það alit allra, að þessi ufsatorfa hefði hreinlega elt bátinn langt út á sand og við veitt hana alla. Þessi törn hafði staðið í 3 - 4 klukkustundir. Eftir hana var farið inn og fengu menn sér langpráðan kaffisopa, en svo skemmtilegt fannst mónnum þetta, að engum datt einu sinni í hug að hugsa um kaffi á meðan á þessu stóð.

Þá var komið að því að bollaleggja hvað ætti að gera við aflann, þ.e.a.s. hvernig haest verð fengist fyrir hann.

Var ákveðið að flaka hann allan og voru nú flökunarhnifarnir teknir fram.

Ég gleymði að geta þess, að þetta voru 7 - 8 tonn sem fengust á rekinu.

Var þetta heilmikil handflökun langt fram á nött og voru flökin söltuð jafnöðum. Voru menn dauðþreyttir þegar þeir gengu loks til náða.

Mig minnir að áhöfnin hafi fengið þennan afla án þess að útgerðin teki sitt og hefur þetta því verið góð búbót fyrir mannskapinn, því tregt var í netin í þessum túr.

Ég held að þetta hafi verið annaðhvort árið 1974 eða 1975, þó ekki þori ég að fullyrða um það.

Grindavík 16. apríl 1997
Ólafur Pór Porseirsson.

Greinarhöfundur árið 1975 að kenna Ragnheiði Póru dóttur sinni á dráttarvél í sveitinni.

Sumardagurinn fyrsti um horð, þá komu konurnar með tertur og góðgæti til sinna manna og fengu sumar hlutinn í staðinn. Frá vinstri Gunna, Kistrún, Björg, Edda, María og Steina. Myndin er tekin 1977.

Þyrlusveit Landhelgisaeslunnar

Árið 1965 kom fyrsta þyrla sem íslendingar eignuðust til landsins og var hún tekin í notkun 30. apríl það ár af Landhelgisaeslu Íslands. Vélín var keypt hingað í samvinnu við Slysavarnafélag Íslands, sem átti frumkvæðið að því að fá þyrlu keypta hingað. Þyrlan, sem var af gerðinni Bell 47 J, hlaut skáninguna TF-EIR og var hún í notkun hjá Landhelgisaeslunni til ársins 1971. Frá árinu 1972 til ársins 1983 voru 6 þyrlur í flugrekstri Landhelgisaeslunnar, og þrátt fyrir tið slys og óhöpp i þyrlurekstrinum á þessum árum og efasemdir almennings um óryggi þyrluflugs, hafði þáverandi forstjóri Landhelgisaeslunnar Pétur Sigurðsson óbilandi trú á notkun þyrlina við björgunar- og landhelgisaeslustörf hér við land.

Þá er ekki síst áraði og framsýni forsvarsmanna flugdeildarinnar að þakka að starfinu var haldið áfram eftir að Sikorsky-þyrlan TF-RAN fórst í Jökulfjörðum árið 1983 með fögurra manna áhöfn, þar á meðal tvo af reyndustu þyrluflugmönnum Gæslunnar.

Í kjölfar slysins urðu miklar umræður í þjóðfélaginu um framtíð þyrlusveitarinnar. Niðurstaðan varð sú að ný björgunarþyrla af gerðinni Aerospatiale SA 365 N Dauphin 2 var keypt og fikk hún skráninguna TF-SIF. Leiguþyrla sömu gerðar var fengin til að brúa bilið frá 1984 þar til nýja vélin kom, en TF-SIF kom til landsins árið 1985.

Með komu þessarar nýju björgunarþyrlu urðu miklar breytingar í starfi þyrlusveitarinnar en fljóttlega eftir komu hennar voru teknar upp fastar bakvaktir flugáhafnanna og samstarfs-samningur var gerður við Borgarspítalann í Reykjavík um bakvaktir lækna til að sinna sjúkra- og björgunarflugi þyrlunnar. Einnig var tekið upp þjálfunarprógram að skoskri fyrimynd og fenginn leiðbeinandi frá Skotlandi sem

fylgdi æfingunum úr hlaði.

TF-SIF Í TIÐ ÁR

Í tið ár bar TF-SIF hitann og þungann af sjúkra- og björgunarflugi Landhelgisaeslunnar. Reynslan af þyrlunni varð framtar vonum, en hún er lipur í snúningum og hefur lítið verið frá vegna bilana eða viðhalds enda með eindænum viðhaldslétt.

Strax í upphafi var ákveðið að búa vélina bestu tekjum og fenginn í hana allur nauðsynlegur læknbánaður.

TF-SIF er meðalstórt þyrla knúin tveimur 700 ha (alls 1400ha) Tur-

bomeca Arriel hreyflum. Flugþolið er 3:30 klst. (4:00 klst. með aukaeldsneytisgeymi).

Hún getur athafnað sig í hálfíma í 150 sjómílna radius frá eldsneytissíð og á þá hálfíma flugbol við lendingu. Í áhöfn eru 3-5 menn eftir verkefnum, þ.e. tveir flugmenn, spilmaður, sigmaður og læknir.

Um svipað leiti og TF-SIF kom til landsins var Slysavarnarskóli sjómannna stofnaður. Strax í upphafi hófst gott og mikið samstarf milli skólans og flugdeildarinnar um kennslu og æfingar í móttöku og umgengni við þyrlur.

Myndin hér að ofan er af TF-LIF en hinari tvær eru af TF-SIF. Ljósmt.: Árni Sæberg.

**Með reynslunni
af TF-SIF má
segja
að efasemda-
röddum um
notkun á þyrlum
við sjúkra- og
björgunarstörf
hér við land,
hafi verið eytt en
nú þyrfti að
huga að
framtíðinni.**

veri afl- og burðarmikil, viðhaldslétt, rúmgóð, hefði fögurra ása sjálfstýringu, mikið flugdrægi og síðast en ekki síst að hún væri búin viðurkenndum afis-tingarbúnaði. Og auðvitað var verðið einnig stórt þáttur. Eftir skoðun fjölda nefnda varð úr að keypt var þyrla af gerðinni Aerospatiale AS 332L1 Super Puma, en þyrlur af þessari gerð hafa meðal annars mikið verið notaðar við þjónustuflug við olíuborpalla í Norðursjó og sjúkra- og björgunarflug við Svalbarða við svipaðar veðurfarslegar aðstæður og hér við Ísland, og reynst afburðavel.

Þyrlan sem hlaut skráninguna TF-LIF kom svo til landsins í júní 1995. Óhætt er að segja að þyrlan standi undir ýtrstu vaentingum sem til hennar voru gerðar og gott betur.

TF-LIF er knúin tveimur 1877 ha. (alls 3754 ha.) Turbomeca Makila hreyflum, hún er mjög vel búin leiðsögu- og fjarskiptatekjur, fögurra ása sjálfstýringu með getu til að gera aðflug og hanga sjálfvirkt, læknabún-adi og aðstöðu sem líkja má við fljúg-

andi bráðamóttöku. Fullestud af eldsneyti hefur þyrlan tveplega 6 klukkustunda flugþol sem gerir henni kleift að athafna sig í um 30 mínútur í 300 sjómílna radius frá eldsneytisstað og á þá 30 mínútna flugþol við lendingu.

Í áhöfn þyrlunnar eru 5 menn, h.e. tveir flugmenn, spilmáður, sigmaður og læknir.

Eins og gefur að skilja er mikil lagt upp ár æfingum og er reynt að hafa þær fjölbreyttar en markvissar. Að meðaltali eru 2-3 æfingflug í viku og eru þá æfðar björgunarhifingar með varðskipum Landhelgisgæslunnar, Slysavarnarskóla sjómanna eða úr fjöllum.

Einnig eru æfingar með björgunarsveitum, lögreglu og slökkviliðsmönnum.

Tvisvar á ári fara þyrluflugmennirnir til æfinga í flughermi hjá Helikopter Service í Stavanger í Noregi, þar eru æfðar ýmsar uppákomur og neyðarviðbrögð sem ekki er unnt að æfa í þyrlunni sjálfrí. Allir áhafnar meðlimir þyrlunnar þurfa að standast lækniskóðun á tólf mánaða fresti og flug-

Miklir sjóskaðar og slys nýverið, þar sem meðal annars stærstu millilanda-flutningaskip urðu að lúta í lægra haldi fyrir náttúruöflum, minnir okkur íslendinga á hve nauðsynlegt það er fyrir okkur að hafa undir höndum öflugustu björgunartæki sem völ er á á hverjum tíma.

menn yfir fertugt á sex mánaða fresti. Annað hvert ár fara svo allir áhafna-

meðlimir þyrlusveitarinnar í björgunarskóla í Aberdeen í Skotlandi, þar sem æfð eru rétt viðbrögð við brotlendingu þyrlu á landi og nauðlendingu í sjó ásamt meðferð gúmmibjörgunarþáta og búnaðs þeirra.

Miklir sjóskaðar og slys nýverið, þar sem meðal annars stærstu millilanda-flutningaskip urðu að lúta í lægra haldi fyrir náttúruöflunum, minnir okkur íslendinga á hve nauðsynlegt það er fyrir okkur að hafa undir höndum öflugustu björgunartæki sem völ er á á hverjum tíma. Sjómenn ættu einnig að sjá hag sinn í því að sækja námskeið hjá Slysavarnarskóla sjómanna og síðan að viðhalda fenginni kunnáttu með því að sækja námskeið hjá skólanum með reglulegu millibili. Það hefur margsannast að nám þetta getur skipt sköpum, hvað varðar rétt viðbrögð, þegar að neyðarstundu kemur.

Þyrlusveit Landhelgisgæslunnar ferir sjómönnum og fjölskyldum þeirra hamingjuóskir í tilefni sjómannadagsins og óskar þeim heilla í starfi og leik.

Jakob Ólafsson.

**Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn**

Bestu pizzur á Íslandi

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn

Ávalst nýbakað - Ávalst ferskir

Molda-Gnúpr ok hans synir Björn ok Gnúpr, Þorsteinn hrungnir ok Þórdur leggjaldi byggdu Grindavík. Þíð höldum minningu þeirra á lofti.

Bæjarstjórn og Hafnarsjóður sendir sjómönum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn.

Vertíðarspjall

ÚR EINU Í ANNAÐ

Í upphafi þessa spjalls langar mig að láta hugann reika um það bil áratug aftur í tímann og reyna að gera mér grein fyrir þeim gifurlegu breytingum sem orðið hafa í lífi sjómannsins á þeim tíma sem liðinn er frá því að ég hætti til sjós haustið 1987.

Ég hef síðan verið í mjög nánum tengslum við útgerðarmenn og sjómanni í daglegu starfi mínu við höfnina og heyri því gjarnan sjónarmið beggja aðila þegar rætt er um þau mál sem hæst ber hverju sinni.

Pegar ég fór í land voru nokkur tíma móti í verðlagningu á fiski, því þá voru fiskmarkaðir að hasla sér völl og önnur verðlagning á fiski að verða frjáls. Menn voru því mjög spennir, því verðin fóru strax hækkandi sérstaklega áttu markaðirni þar hlut að mál og til gamans má geta þess, að verð á þorski hjá okkur á Reyni GK var 32 kr á vertíðinni 1987 fyrir hvert kg, en þegar ég hætti um haustið var verð á mörkuðunum komið upp í 48 kr fyrir kílóð og svona hækkanir mátti sjá á fleiri tegundum.

Sverrir Vilbergsson.

með fiskverkun í tengslum við útgerðina, hinir sem höfðu reist fiskverkun til að verka aflann af eigin bátum voru ekki tilbúnir að leggja afla sinn upp á fiskmarkaði og vera svo í óvissu um hvort þeir fengju nokkum fisk á uppböðinu á markaðnum.

Svar þeirra var að taka aflann sjálfir eins og verið hafði og reyna að komast að samkomulagi við sjómennina um verðið á fiskinum. Þessi verð voru oftast lægri en verðin á mörkuðunum og fór því fljóttlega að bera á nokkrum kurr meðal þeirra manna sem á þessum bátum voru, því þeim fannst þeir ekki vera að vinna á sama kaupi og mennimír á bátunum við hliðina.

Þessi kurr hefur magnast á þeim áratug sem liðinn er síðan þessar breytingar áttu sér stað og þegar veiðheimildir minnkuðu svo jafnt og þétt í ofanálag kom ein grílan í viðbót, því menn fóru að leigja veiðheimildir sín á milli gegn gjaldi sem var nokkuð hóflegt í fyrstu, en hefur svo keyrt um þverbak á síðustu árum og er hvert kg nú leigt á um 82 kr og hafa sjómann dregist inn í þennan leik að meira eða minna leiti,

hvort sem þeim hefur líkað betur eða verr og nú er svo komið að stórluti fiskverðsins fer í allt aðra hluti, en þekktir voru fyrir áratug og á ég þar við leigu aflaheimilda. Þrátt fyrir að dómur hafi fallið á þá leið að sjómann eigi ekki, að taka þátt í leigu aflaheimilda, halda þau viðskipti áfram eins og áður og verður krafan um að allur fiskur fari gegnum fiskmarkaði æ hávaerari og er reyndar ein aðalkrafan í kjara-samningum sjómannna sem nú eru í endurskoðun.

EKKI AETLA ÉG HÉR AÐ HÆTTA MÉR MIKIÐ ÚT Í KJARAMÁL SJÓMANNNA, EN VERÐ JÓ AÐ SEGA AÐ KRÖFUNNI UM AÐ ALLUR FISKUR FARI Á MARKAÐ, VERÐUR ÖRUGGLEGA MJÖG ERFIÐ AÐ KOMA Í GEGN VEGNA ÞESS AÐ ÞAÐ KÆMI AÐALLEGÐA NIÐUR Á BÁTAFLOTANUM SEM HELDUR UPPI VINNSLUNNI Í LANDI OG ÞAR ER KERFIÐ EINFALDLEGA SVOLEÐIS UPPBYGGT AÐ Á SAMA HÁTT OG VAR ÞEGAR ÞEÐ AR MARKAÐIRNIR TÓKU TIL STARFA VORU ÚTGERÐARMENNIRNIR EKKI TILBÚNIR AÐ SETJA FISKINN Á MARKAÐ, ER ÖRUGGLEGA SAMA UPÐ Á TENINGNUM NÚ, ÞAR SEM MUNSTRÍÐ HEFUR EKKERT BREYST EN BÁTUM FIEKKAÐ GIFURLEGA. HITT ER SVO ANNAÐ MÁL AÐ EF HÆGT Á AÐ VERA AÐ NOTA HLUTASKIPTAKERFIÐ ÁFRAM VERÐUR AÐ VERA LÁGMARKSVERÐ ÞVÍ ÞAU KJÓR SEM MÖNNUM ERU BOÐIN Á KVÓTALITLUM BÁTUM ERU FYRIR NEÐAN ALLAR HELLUR OG HEFUR MANNI REYNDAR STUNDUM

dottið í hug hvort forysta sjómannna atti ekki í alvöru, að leita að öðru launakerfi sem leysti hlutaskiptakerfið af hólmi og losaði sjómann undan þessum eilifu þrasmálum sem fylgja kvótanum, þá gætu útgerðarmenn selt veiðheimildir að vild á milli sín án afskipta sjómannna.

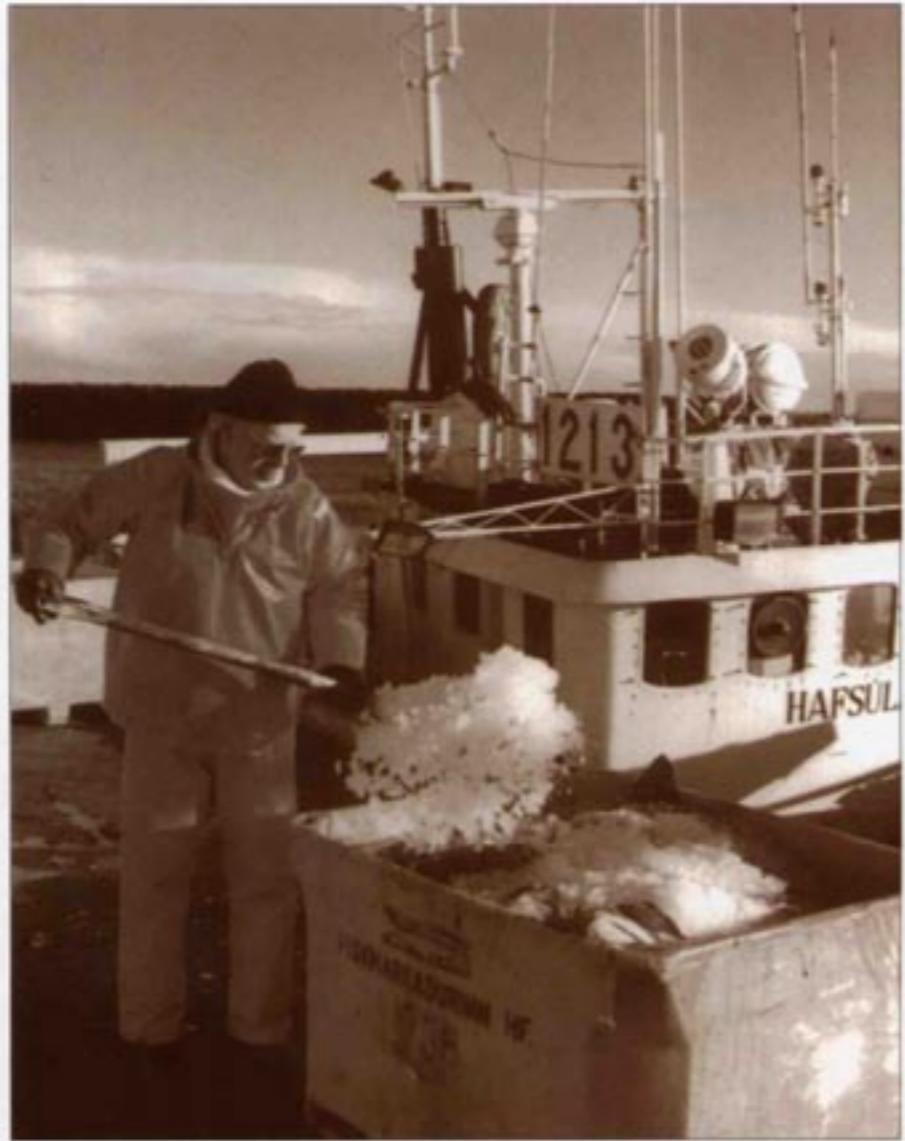
GANGUR VERTÍÐAR 1997

Vertíðin í vetrar hefur einkennst af

frekar erfidi tiðarfari sem sérstaklega hefur komið niður á smæstu bátunum og má segja að þeir hafi varla getað hreyft sig í vetur og hafa aflabrogð þeirra verið eftir því. Loðnuvertíð hófst fljóttlega uppúr áramótum og fór rólega af stað, en þó var alltaf einhver veiði.

Um miðjan febrúar var byrjað að frysta loðnu fyrir Japansmarkað og var nýting úr því afar slök til að byrja með,

en eftir að Japanir slökuðu á kröfum sínum um stærð og gaði fór að ganga betur og þegar upp var staðið var fryst hér með meira móti og voru menn því þokkalega ánægdir með sinn hlut.

Í heild er loðnuaflinn sá mesti sem komið hefur á land í Grindavík, á tíma bilinu 1. janúar til 28. mars var landað um 47 þúsund tonnum og munar þar miklu að nú lönduðu fleiri skip hér en undanfarin ár og t.d. var Oddeyrin skip Samherja hér alveg eftir að Samherji eignaðist meirihluta í Fiskimjöl og Lýsi nú í vetur og mörg önnur skip sem hafa verið sjaldgæf sjón hér undanfarin ár lönduðu nú talsverðu magni. Brieðsla gekk einnig mjög vel og virðist sú staekkun sem að gerð hefur verið á verksmiðjunni á undanförmum árum nú hafa skilað sér í auknum afköstum.

Línuveiðar gengu vel hjá stóru bátunum sem eru með beitningavélar og heyrði til undantekninga, ef þeir komu í land og ekki voru öll kör full og eitt-

stjóra- og stýrimannafélagið Vísir á Suðurnesjum sendi frá sér kröfum um að kvótinn yrði aukinn strax um 50 þúsund tonn.

Hvort af því verður veit ég ekki, en svo virðist sem lítil sökn í þorsk undanfarin ár meðal annars vegna smugu- og úthafsveiða togara sé að skila auknu þorskmagni á hefðbundnar hrygningarástöðvar og vonandi leiðir það af sér, að betri tið sé í vændum, en hitt þarfum við líka að hafa í huga, að söknin í þorskinn er aðeins svipur hjá sjón miðað við það sem áður var og til gamans má geta þess að þrátt fyrir góð aflabréð hafa aðeins 6500 tonn af þorski komið á land í Grindavík frá áramótum til 20. apríl.

FRAMKVÆMDIR Í INNSIGLINGU

Ég ætla að nota þetta tekifari til að segja í stuttu máli frá þeim dýpkunarframkvæmdum sem verða unnar hér í sumar. Eins og flestir vita urðu niðurstöður úr líksansprófunum Siglingastofnunar þær að mælt er með að farið verði beint út eftir rauðu merkjunum og eftir ýmsum pólitískum leidum fókkst leyfi til að hefja framkvæmdir á fyrsta áfanga verksins nú í sumar og mun sú vinna befjast fljótelega og hafa tilbod í verkið þegar verið opnuð og átti fyrirtækið J&K Petersen lægsta boð 156,7 milljónir og hefur verið gengið til samninga við þá um framkvæmd verksins.

Þessar fyrirhuguðu framkvæmdir eru okkur öllum mjög kaerkomrar, en ljóst er að á meðan á þeim stendur munu þær valda viðskiptavinum hafnarinnar talsverðum erfiðleikum vegna þess að langtínum saman verður höfnin nánast lokað vegna þeirra tækja sem verða við vinnu í rennunni, þó hefur verið samið um, að alltaf verði opíð frá því klukktíma fyrir flóð þangað til klukktíma eftir flóð, til að menn hafi fastann punkt að stefna á, um umferð á öðrum tínum verður að semja við verktaka og er því mjög brýnt að gott samband sé milli sjómannna, hafnarstarfsmanna og verktaka til að greiða fyrir umferð utan fóstu tímanns.

Að lokum vil ég óska öllum sjómönnum og fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.

Sverrir Vilbergsson
Ljósmyndir í greininni:
Hinrik Bergsson

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og
heillaóskir á
sjómannadaginn**

Við leggjum aflann upp í heimahöfn - og meira til

Landsbankinn hefur þá reglu að sparifé heimamanna í hverju útibúi er ekki flutt "suður". Pvert á móti - útlán eru mun hærri en innlán á landsbyggðinni.

Við störfum hlið viðskiptavina okkar um land allt. **60% - 70%** allra lána frá bönkum og sparisjóðum til sjávarútvegs koma frá Landsbankanum - það undirstrikkar mikilvægi Landsbanka Íslands fyrir íslenskan sjávarútveg.

**Landsbanki
Íslands**
Í forystu til framtíðar

VÖRUHÚS ÍS
Islenskar sjávarafurðir hf.

VÖRUHÚS ÍS - HOLTABAKKA VIHOLTAVEG - 104 REYKJAVÍK - UMBOÐIR - REKSTRARVÖRUR - VEIÐARFÆRI - SÍMAR 548 1050 OG 581 4467, FAX 581 2848

Veiðarfæri og rekstrarvörur

Þjónusta okkar byggir á viðtakri neynslu og sérþeckingu. Við leggjum meirað okkar í að veita góða og skjóta afgreiðlu og eignum ávalt hryrliggjandi fjölbreytt úrvil af vönduhum veiðarterum og rekstrarvörum. Leitið upplýsinga og lítið okkar um að auðvelda ykkur stórtin.

Verkstjóri:
Sími 426-8089

Útgerð:
Sími 426-8640

Hákon PH-250
Vörður PH-4
Oddgeir PH-222

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heiðlaóskir á sjómannadaginn*

Forstjóri:
Guðmundur Þorbjörnsson

GJÖGUR HF.
HAFNARGÖTU 18

Útgerð - Fiskverkun
Sími: 426-8216

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heiðlaóskir á sjómannadaginn*

Framkvæmdastjóri:
Guðmundur Þorsteinsson

HÓP HF.
ÆGISGÖTU 1

Fiskvinnsla
Sími: 426-8027

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heiðlaóskir á sjómannadaginn*

BIFREIÐAEIGENDUR

KUHMO

gæðahjólbarðar
frá Kóreu
á góðu verði.

Komdu við eða
hringdu og
pantaðu tíma.

Felgur

Hvítar felgur
Króm felgur
Ál felgur

Öll hjólbarða-
bjónusta.

HJÓLBARÐAVERKSTÆÐI GRINDAVÍKUR
SÍMI 426-8397

Jafnt heima sem á hafi úti

Hjá Skipaþjónustu Skeljungs leggjum við áherslu á skjóta og góða þjónustu við flotann, hvort sem hann er í höfn eða á fjarlægum miðum.

Við fylgjum
flotanum
Við fylgjum
með tímum
og því varit.
Skeljungar hf. fyrst
íslenskra ólífzflaga
til að senda eigin
ólísskip til að
þróunata skipin sem
stunda úthafsvætar
á Flæmingjagrunni
og á Reykjanesrygg.

Merkið tryggir gæðin
þú veist við hvem þú verðar
þegar merkið er Shell.
Umboðsmenn okkar eru ávalt
á vakt á um 30 stöðum allt
sunlverfis landi.
Shellmerkið á bilum og
þingstíðvum er
tákn um gæðaváru og
persónulega þjónustu.

Skipaþjónusta Skeljungs

